

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

เมืองเชียงใหม่มีชื่อที่ปรากฏในตำนานว่า "นพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่" เป็นราชธานีของอาณาจักรล้านนาไทยมาตั้งแต่พญามังรายได้ทรงสร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๙ และเมืองเชียงใหม่ได้มีวิวัฒนาการสืบเนื่องกันมาในประวัติศาสตร์ตลอดมาเชียงใหม่มีฐานะเป็นนครหลวงอิสระปกครองโดยกษัตริย์ราชวงศ์มังรายประมาณ ๒๖๑ ปี (ระหว่าง พ.ศ. ๑๘๓๙ - ๒๑๐๐) ในปี พ.ศ. ๒๑๐๑ เชียงใหม่ได้เสียเอกราชให้แก่กษัตริย์พม่าซึ่งบุเรงนองและได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่านานร่วมสองร้อยปี จนถึงสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้ทรงช่วยเหลือล้านนาไทยภายใต้การนำของพระยาภาวดีและพระยาจำบ้านในการทำสงครามขับไล่พม่าออกไปจากเชียงใหม่และเมืองเชียงใหม่ได้สำเร็จพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชสถาปนาพระยาภาวดีเป็นเจ้าเมืองเชียงใหม่ในฐานะเมืองประเทศราชของไทย และมีเชื้อสายของพระยาภาวดีซึ่งเรียกว่าตระกูลเจ้าเจ็ดตนปกครองเมืองเชียงใหม่ เมืองลำพูนและเมืองลำปางสืบต่อมาจนกระทั่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดให้ปฏิรูปการปกครอง หัวเมืองประเทศราช ได้ยกเลิกการมีเมืองประเทศราชในภาคเหนือจัดตั้งการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลเรียกว่ามณฑลพายัพ และเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ปรับปรุงการปกครองเป็นแบบจังหวัด เชียงใหม่จึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบัน

ทั้งนี้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติให้ความเห็นชอบให้จังหวัดเชียงใหม่เป็น “นครที่เป็นที่สุดแห่งความสง่างามทางวัฒนธรรม” (Chiang Mai : The Most Splendid City of Culture) และในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จะถือเป็นปีครบรอบการสถาปนาเมืองเชียงใหม่ อายุครบ ๗๒๐ ปี

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศไทย เส้นรุ้งที่ ๑๖ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑,๐๒๗ ฟุต (๓๑๐ เมตร) ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๖๙๖ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๒๐,๑๐๗.๐๕๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๒,๕๖๖,๙๑๐ ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๑ ของภาคเหนือ และเป็นอันดับ ๒ ของประเทศ เป็นพื้นที่ป่าไม้ ๖๙.๙๒% (๘,๗๘๗,๖๕๖ ไร่) พื้นที่ทางการเกษตร ๑๒.๘๒% (๑,๘๓๕,๔๒๕ ไร่) พื้นที่อยู่อาศัยและอื่นๆ ๑๗.๒๖% (๒,๑๖๗,๙๗๑ ไร่)

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดรัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (The Republic of the Union of Myanmar)

ทิศใต้ ติดอำเภอสามเงา อำเภอแม่ระมาด อำเภอสองยาง จังหวัดตาก ทิศตะวันออก

ทิศตะวันออก ติดอำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย อำเภอเมืองปาน อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง อำเภอบ้านธิ อำเภอเมืองลำพูน อำเภอป่าซาง อำเภอเวียงหนองล่อง อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

ทิศตะวันตก ติดอำเภอบาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียงอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑.๓ อาณาเขตชายแดน

มีชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยพื้นที่เขตติดต่อ ๕ อำเภอ ได้แก่

อำเภอแม่ฮาด : ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ฮาด ตำบลมะลิกา ตำบลแม่สาว และตำบลท่าตอน
เมืองที่ติดต่อ คือ เมืองยอน รัฐฉาน

อำเภอฝาง : ๒ ตำบล ได้แก่ ตำบลม่อนปิ่น และตำบลแม่ฮอน เมืองที่ติดต่อ คือ บ้านโป่ง
ป่าแกว เมืองต่วน รัฐฉาน

อำเภอเชียงดาว : ๑ ตำบล ได้แก่ ตำบลเมืองนา เมืองที่ติดต่อ คือ บ้านน้ำยุม เมืองต่วนรัฐฉาน

อำเภอเวียงแหง : ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลเปียงหลวง ตำบลเมืองแหง และตำบลแสนไห เมืองที่
ติดต่อ คือ บ้านบางใหม่สูง บ้านปางเสือเฒ่า บ้านกองเหือบิน เมืองต่วน
รัฐฉาน

อำเภอไชยปราการ : ๑ ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองบัว เมืองที่ติดต่อ คือ บ้านโป่งป่าแกว เมืองต่วน
รัฐฉาน

๑.๔ ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นจังหวัดที่มีสภาพอากาศค่อนข้างเย็นเกือบตลอดทั้งปี มีอุณหภูมิ เฉลี่ยทั้งปี ๒๕.๔ องศาเซลเซียส โดยมีค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๑.๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๐.๑ องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๑๐๐ - ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร สภาพภูมิอากาศจังหวัดเชียงใหม่อยู่ภายใต้อิทธิพลมรสุม ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือแบ่งภูมิอากาศออกเป็น ๓ ฤดู ได้แก่ ๑) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ๒) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ และ ๓) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม

๑.๕ การคมนาคม

การคมนาคมทางบก รถยนต์ รถไฟ รถโดยสารสาธารณะ รถแท็กซี่เชียงใหม่ จักรยาน
สาธารณะ รถสาธารณะประเภทอื่น

การคมนาคมทางอากาศ จังหวัดเชียงใหม่มีสนามบินนานาชาติ ขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๔
ของประเทศ รองจากสนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินดอนเมือง และสนามบินภูเก็ต ปัจจุบันท่าอากาศยาน
เชียงใหม่มีสายการบินที่ให้บริการภายในประเทศจำนวน ๗ สายการบินและมีสายการบินระหว่างประเทศ
จำนวน ๒๓ สายการบิน โดยมีเส้นทางการบินในประเทศจำนวน ๑๓ เส้นทางบิน และเส้นทางการบินระหว่าง
ประเทศจำนวน ๑๙ เส้นทางบิน

๒. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๒.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดเชียงใหม่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมมูลค่า ๒๒๒,๔๓๔ ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้น
จาก ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๕,๔๕๑ ล้านบาท (ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๒๐๖,๙๘๓ ล้านบาท) ในขณะที่
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่า ๑๓๐,๐๓๔ บาท เพิ่มขึ้นจากปี
พ.ศ. ๒๕๕๘ มูลค่า จำนวน ๙,๔๔๘ ล้านบาท (ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๑๒๐,๕๘๖ บาท) นอกจากนี้ มูลค่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น
ผลมาจากรายได้จากการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาการโรงแรมและภัตตาคาร การขนส่งคมนาคม
การบริการด้านสุขภาพ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ขึ้นอยู่กับภาคเกษตรร้อยละ ๘๑.๓๐ (๑๘๐,๗๕๐ ล้านบาท) และภาคเกษตรร้อยละ ๑๘.๗๐ (๔๑,๖๘๔ ล้านบาท) โดยสาขาการผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัด ได้แก่ อันดับ ๑ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และป่าไม้ ร้อยละ ๑๘.๗ อันดับ ๒ สาขาการขนส่ง การขายปลีก ร้อยละ ๑๓.๖ อันดับ ๓ สาขาการศึกษา ร้อยละ ๘.๖๐ อันดับ ๔ สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ ๗.๔๙ อันดับ ๕ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ ๘.๒๕ อันดับ ๖ สาขาตัวกลางทางการเงิน ร้อยละ ๘.๐๕ อันดับ ๗ สาขาก่อสร้าง ร้อยละ ๖.๒๒ อันดับ ๘ บริหารราชการ ร้อยละ ๕.๘๖ อันดับ ๙ การบริหารสุขภาพและสังคม ร้อยละ ๕.๒๗ อันดับ ๑๐ สาขาการขนส่ง ร้อยละ ๕.๒๔ และสาขาอื่นๆ ร้อยละ ๑๑.๖๔

โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ หากเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จะเห็นได้ว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๔,๔๘๓ ล้านบาท โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาโรงแรมและภัตตาคารลดลงอย่างเห็นได้ชัด และสาขาอุตสาหกรรม สาขาและหินการทำเหมืองแร่และหิน รวมไปถึงสาขาอื่นๆ (การประมง, การไฟฟ้า, การก่อสร้าง, บริการด้านอสังหาริมทรัพย์, บริการด้านสุขภาพ, การให้บริการชุมชน, ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล) ลดลงตามมาด้วย

๒.๒ เศรษฐกิจรายสาขา

ภาคการท่องเที่ยวและบริการ

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ เนื่องจากเป็นเมืองที่มีภูมิทัศน์ที่งดงาม ศิลปกรรม วรรณคดี วิถีชีวิต วัฒนธรรม และประเพณี มีเอกลักษณ์เฉพาะของชาวล้านนา มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีร้านอาหาร โรงแรม บุติค รีสอร์ท และโฮมสเตย์ที่มีชื่อเสียงเป็นจำนวนมาก จึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จนทำให้เชียงใหม่กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญระดับโลก

สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

๑) สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ อาจจะเป็นความงดงามหรือความแปลกตาของสภาพธรรมชาติ ตัวอย่างเช่น ดอยอ่างขาง ดอยปุย ขุนช่างเคี่ยน น้ำตกห้วยแก้ว น้ำตกมณฑาธาร ห้วยตึงเฒ่า น้ำพุร้อนสันกำแพง น้ำตกตาดหมอก อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ น้ำตกแม่ยะ กว๊ามแม่ป่าน เป็นต้น

๒) สถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม บนพื้นฐานวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ และประวัติศาสตร์อันยาวนาน ตัวอย่างเช่น หมู่บ้านท่ามบ่อสร้าง ชุมชนวัดเกตการาม พิพิธภัณฑ์ชาวเขา วัดกุเต้า วัดอุโมงค์ วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร เป็นต้น

๓) สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา รวมถึงสถานที่หรืออาคารสิ่งก่อสร้างที่มีอายุเก่าแก่หรือเคยมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ ตัวอย่างเช่น อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ เวียงกุมกาม อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย เป็นต้น

๔) สถานที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ตัวอย่างเช่น สวนสัตว์เชียงใหม่ ถนนคนเดินวัวลาย ถนนคนเดินท่าแพ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี เป็นต้น

รางวัลด้านการท่องเที่ยว

๑) ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัล “Best Destination” เมืองท่องเที่ยวยอดเยี่ยมของนักท่องเที่ยวจีน และงานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับของจังหวัดเชียงใหม่ได้รับรางวัล “Flower Festival of The year” โดยได้รับการคัดเลือกจาก International Garden Tourism Network ของยุโรป

๒) ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการจัดอันดับให้เป็นเมืองน่าท่องเที่ยวมากที่สุดในโลก (World's Best Awards) ของนิตยสารทราเวล แอนด์ เลชเชอร์ (สหรัฐอเมริกา) มีทั้งหมด ๒๕ อันดับ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ เป็นเมืองน่าท่องเที่ยวเป็นอันดับที่ ๑ ของเอเชีย และเป็นอันดับที่ ๒ ของโลก โดยมีประเด็นการชี้วัด อาทิ สายการบิน ความสะดวกสบาย โรงแรม มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน รวมไปถึงความพร้อมของผู้ประกอบการท่องเที่ยว สามารถใช้ภาษาสื่อสาร แนะนำเส้นทาง สถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ได้เป็นอย่างดี

๓) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับรางวัล “World's Best Cities” เมืองน่าท่องเที่ยวอันดับ ๓ ของโลก จากการจัดอันดับของนิตยสาร Travel and Leisure และรางวัล “Asia Best Cities” อันดับหนึ่งของเอเชีย จากการจัดอันดับของนิตยสาร Travel and Leisure

- จำนวนนักท่องเที่ยว

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเชียงใหม่จำนวน ๑๐,๒๒๓,๑๑๒ คน แยกเป็นชาวไทย ๗,๑๔๑,๘๙๕ คน (ร้อยละ ๖๙.๘๖) ชาวต่างประเทศ ๓,๐๘๑,๒๑๗ คน (ร้อยละ ๓๐.๑๔) เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๕๙๙,๑๕๔ คน (ร้อยละ ๖.๒๓) โดยมีค่าเฉลี่ยการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวรวม ๕ ปี เท่ากับร้อยละ ๑๐.๙๒ โดยชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาจังหวัดเชียงใหม่ ๕ อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศอังกฤษ และ ประเทศฝรั่งเศส ตามลำดับ

- รายได้จากการท่องเที่ยว

ในปี ๒๕๕๙ นักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดเชียงใหม่สร้างรายได้แก่จังหวัด ๙๐,๑๓๗ ล้านบาท ซึ่งแยกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ๕๖,๓๑๗ ล้านบาท (ร้อยละ ๖๒.๔๗) และนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ๓๓,๘๑๙ ล้านบาท (ร้อยละ ๓๗.๖๓) เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๗,๕๖๗ ล้านบาท หรือ ร้อยละ ๔.๓๘ และเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๖๗.๓๔ โดยมีค่าเฉลี่ยการเพิ่มขึ้นของรายได้รวมทั้ง ๕ ปี เท่ากับร้อยละ ๕๕.๗๗

ภาคการเกษตร

จังหวัดเชียงใหม่มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๒,๕๖๖,๙๑๑ ไร่ โดยเป็นพื้นที่การเกษตรประมาณ ๑,๘๓๐,๒๙๑ ไร่ สามารถแยกเป็นพื้นที่ปลูกข้าว ๕๔๑,๓๒๐ ไร่ (ร้อยละ ๒๙.๖) ปลูกพืชไร่ ๒๐๙,๘๔๔ ไร่ (ร้อยละ ๑๑.๕) ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น ๗๐๘,๐๕๗ ไร่ (ร้อยละ ๓๘.๗) ปลูกสวนผักและไม้ดอก ๑๒๒,๘๗๕ ไร่ (ร้อยละ ๖.๗) และอื่นๆ ๒๔๘,๐๕๕ ไร่ (ร้อยละ ๑๓.๖) อีกทั้งยังมีครัวเรือนภาคการเกษตรจำนวน ๒๐๓,๒๙๒ ครัวเรือน แบ่งเป็น ๓ ลักษณะการทำเกษตร ได้แก่ การเพาะปลูกพืช ๑๒๙,๐๙๕ ครัวเรือน การเลี้ยงปศุสัตว์ ๙๓,๘๐๐ ครัวเรือน และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ๒,๘๖๗ ครัวเรือน ถือว่ามีผู้ถือครองทำการเกษตรเป็นอันดับที่ ๑๕ ของประเทศ

จังหวัดเชียงใหม่ มีผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรที่สำคัญหลายชนิด ผลิตภัณฑ์ด้านพืช ประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลำไย ลิ้นจี่ หอมแดง กระเทียม หอมหัวใหญ่ ผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย ไก่เนื้อ โคเนื้อ สุกร ไก่ไข่ ไก่เนื้อ และผลิตภัณฑ์ด้านประมง ประกอบด้วย ปลานิล

ภาคอุตสาหกรรม

มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๒๑,๙๕๙ ล้านบาท ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๔๐๕ ล้านบาท (ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีมูลค่า ๒๒,๓๖๔ ล้านบาท) โดยสาขาที่มีมูลค่าสูงสุด ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม (๑๖,๗๗๙ ล้านบาท) รองลงมา คือ สาขาการไฟฟ้าแก๊สและการประปา (๔,๐๖๘ ล้านบาท) และสาขาที่มีมูลค่าต่ำสุด ได้แก่ สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน (๑,๑๔๒ ล้านบาท) นอกจากนี้ ข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ ได้รายงานความเคลื่อนไหวการลงทุนอุตสาหกรรมของจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า มีโรงงานแจ้งประกอบกิจการจำนวนทั้งสิ้น ๑,๖๑๒ โรงงาน เงินลงทุนรวม ๓๔,๘๑๒.๓๖ ล้านบาท และมีจำนวนคนงาน ๔๐,๒๖๐ คน โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๓ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่ ๑) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ

ประกอบด้วย การผลิตเกี่ยวกับการผลิตจำหน่ายและส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์ เครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องทองลงหิน เครื่องถม เครื่องเงิน เครื่องประดับ การผลิตลูกบิดแก้ว การผลิตของเล่นจากไม้ ห้องเย็บและห้อยแขวน เพื่อเก็บพืช ผัก ผลไม้ การโม่ บด หรือย่อยหิน การชักอบรีด เสื้อผ้า ผ้าคลุมเตียง ผ้าห่ม เป็นต้น **๒) กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช** ประกอบด้วย กิจการเกี่ยวกับการสีข้าว บ่มและอบใบยาสูบ อบเมล็ดพืชทุกชนิดและอบพืชผลทางการเกษตร การคัดแยกเมล็ดพืช ล้าง คัดแยกขนาดและเคลือบผิวส้ม เป็นต้น และ **๓) อุตสาหกรรมอาหาร** ประกอบด้วย การผลิตเกี่ยวกับการแปรรูปผักและผลไม้ การแช่-แข็งทุกชนิด ผลิตและจำหน่ายเบเกอรี่ อาหาร เครื่องดื่ม ผลิตน้ำแข็ง ผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง การถนอมพืชหรือผลไม้ เป็นต้น

ภาคการค้าการลงทุน

ใน ๙ เดือนแรก (ม.ค. - ก.ย.) ของปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด มีจำนวน ๕๐ โครงการ มีมูลค่าเงินลงทุน ๑๐,๔๔๕ ล้านบาท จะก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งสิ้น ๓,๒๒๔ คน ซึ่งสามารถจำแนกประเภทกิจการ ได้แก่ ๑) หมวดเกษตรกรรมและผลิผล การเกษตร ๒) หมวดบริการและสาธารณูปโภค ๓) หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๔) หมวดอุตสาหกรรมเบา และ ๕) หมวดผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง

การค้าชายแดน

จังหวัดเชียงใหม่เป็นหนึ่งในสองจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยอีกจังหวัดคือจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีพื้นที่ชายแดนกับสหภาพเมียนมาร์เช่นกัน โดยจังหวัดเชียงใหม่มีแนวทางการวางอุทยานโลจิสติกส์ (Logistics Parks) ให้รองรับการขยายตัวของเมือง ๒ มิติ คือ การจัดสร้างสนามบินนานาชาติแห่งใหม่เพื่อเป็นศูนย์กลางทางการบิน (Aviation Hub) และการพัฒนาระดับจุดผ่อนปรนทางการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวร ณ จุดผ่อนปรนกัวผาวอก ณ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมียุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงกับภูมิภาคที่สำคัญ ๒ แห่ง คือ อนุภูมิภาค ลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) และกลุ่มประเทศภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค "ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ" (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) ผ่านทางสหภาพเมียนมาร์ จากการค้ากับประเทศสหภาพเมียนมาร์ในปี ๒๕๕๐ หลังจากการเปิดด่านอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยมีมูลค่ารวม ๑๘๒.๗๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนประมาณ ๗.๒๗ เท่า เกินดุลการค้า ๓๔.๓ ล้านบาท การค้าชายแดนกับประเทศเมียนมาร์มีมูลค่าการส่งออกสูงกว่ามูลค่าการนำเข้า ปี ๒๕๕๑ มีมูลค่าการค้ารวม ๓๓๙.๘๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๙๖ เกินดุลการค้า ๑๓๗.๐๘ ล้านบาท โดยมีมูลค่าการส่งออก ๒๓๘.๔๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ ๑๒๐ สินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง รถแทรกเตอร์ (ส่งออกไปใช้งานชั่วคราว) รถจักรยานยนต์ เป็นต้น ส่วนการนำเข้ามีมูลค่า ๑๐๑.๓๘๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕๘ สินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ ไม้สัก ไม้เต็ง และไม้รังที่ยังไม่ได้แปรรูป เครื่องจักรและเครื่องจักรกล เป็นต้น จนกระทั่งในปี ๒๕๕๕ มีการสั่งปิดด่าน เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ ส่งผลให้ภาวะการค้าซบเซาลง

ในช่วงที่ผ่านมาจังหวัดเชียงใหม่ได้มีความพยายามในการผลักดันการยกระดับจุดผ่อนปรน กัวผาวอก และจุดผ่อนปรนบ้านหลักแตง เป็นด่านถาวรเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการค้าชายแดน การเชื่อมโยง การค้าการลงทุนของจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดภาคเหนือตอนบนไปยังประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในกรอบอนุภูมิภาคต่อไป

ผลิตภัณฑ์ชุมชน

จังหวัดเชียงใหม่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย มีการต่อยอดพัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่อง มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยอย่างสร้างสรรค์ และมีการผลิตสินค้าหัตถอุตสาหกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว หรือที่เรียกว่า “อัตลักษณ์ล้านนา” เช่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เครื่องปั้นดินเผา ไม้แกะสลัก การนวดแผนไทย ที่สามารถทำตลาดได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำไปสู่การจ้างงาน และการสร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จังหวัดเชียงใหม่สามารถสร้างรายได้จากการจำหน่าย OTOP จำนวน ๗,๓๖๕,๑๑๙,๓๔๑ บาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่มีมูลค่า ๖,๖๓๙,๗๑๕,๕๑๖ บาท ถึง ๗,๒๕๕,๔๐๓,๘๒๕ บาท และในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มียอดจำหน่าย OTOP จำนวน ๗,๐๒๘,๘๔๑,๖๘๒ บาท มีผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๘๘ ราย รวมมีจำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ทั้งสิ้น ๓,๓๔๗ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถจำแนกประเภทของผลิตภัณฑ์ได้ ดังนี้ ๑) ประเภทอาหาร จำนวน ๕๕๐ ผลิตภัณฑ์ ๒) ประเภทเครื่องดื่ม จำนวน ๒๗๓ ผลิตภัณฑ์ ๓) ประเภทผ้า และเครื่องแต่งกาย จำนวน ๑,๐๙๗ ผลิตภัณฑ์ ๔) ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก จำนวน ๙๘๕ ผลิตภัณฑ์ และ ๕) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน ๔๔๒ ผลิตภัณฑ์

๓. ข้อมูลด้านสังคมและความมั่นคง

๓.๑ ข้อมูลการปกครอง/ข้อมูลประชากร

จังหวัดเชียงใหม่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๒๕ อำเภอ ๒๐๔ ตำบล และ ๒,๐๖๖ หมู่บ้าน ประชากร ๑,๗๕๓,๘๔๑ คน เป็นชาย ๘๕๐,๖๐๒ คน และหญิง ๙๐๓,๒๓๙ คน (ข้อมูล ณ สิงหาคม ๒๕๖๑)

๓.๒ ข้อมูลส่วนราชการ/หน่วยงาน

ส่วนราชการ/หน่วยงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง จำนวน ๑๖๖ แห่ง หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค จำนวน ๓๔ แห่ง และหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๑๑ แห่ง แบ่งเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลนคร จำนวน ๑ แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน ๔ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๑๑๖ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๘๙ แห่ง

๓.๓ ข้อมูลด้านการศึกษา

จังหวัดเชียงใหม่มีสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๗๘๑ แห่ง โดยแยกเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา มีจำนวนครู/อาจารย์ รวมทั้งสิ้น ๑๘,๕๑๒ คน และมีจำนวนนักเรียน/นักศึกษา รวมทั้งสิ้น ๒๙๓,๘๙๕ คนซึ่งหากเทียบอัตราส่วนระหว่างครู ต่อนักเรียน นักศึกษา เป็น ๑ : ๑๖

๓.๔ ข้อมูลด้านศาสนา

จังหวัดเชียงใหม่ มีศาสนสถานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในทุกอำเภอ รวมทั้งสิ้น ๑,๓๖๘ แห่ง จำแนกเป็น วัด จำนวน ๘๕๘ แห่ง และสำนักสงฆ์ จำนวน ๕๑๐ แห่ง โดยมีศาสนบุคคลที่ดำเนินการพิธีทางศาสนา ทั้งหมด ๑๑,๖๘๒ รูป ประกอบด้วย พระภิกษุ ๖,๓๔๐ รูป และสามเณร ๕,๓๔๒ รูป

๓.๕ ข้อมูลด้านวัฒนธรรม

แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของจังหวัด

จังหวัดเชียงใหม่ มีแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของจังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑,๐๗๓ แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์วัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ อุทยานประวัติศาสตร์ หอสมุด หอจดหมายเหตุ และแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมอื่นๆ ที่สำคัญ

ขนบธรรมเนียมประเพณีสำคัญของจังหวัด

จังหวัดเชียงใหม่ มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญของจังหวัด อาทิ ประเพณีตานหลวงไฟพระเจ้า / วัดป่ายางหลวงหรือวัดป่าแดด ประเพณีปอยหลวง, ปอยน้อย ประเพณีปี๋ใหม่เมือง, ประเพณีสืบชะตาบ้าน ประเพณีปอยส่างลอง งานสืบสานตำนานไทลื้อ พิธีสักการะกู่เจ้าหลวงเชียงใหม่ ประเพณีแห่ไม้ค้ำโพธิ์ ประเพณีเดินขึ้นดอยสุเทพ / ลานครูบาศรีวิชัย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ ประเพณีสงกรานต์พระพุทธรูปวัดพระบาทตะเมาะ ประเพณีเข้าอินทิล / วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร อำเภอเมืองเชียงใหม่ ประเพณีสืบชะตาเมือง / ประตุมือง ๕ ประตุมือง สีแจ่งเวียง ประเพณีวันเข้าพรรษา, ประเพณีคนเฒ่าเข้าวัดจำศีล ประเพณีปูพเพตพลีประเพณีวันออกพรรษา ประเพณีเดือนยี่เป็ง งานแอ่วเอือน เอือนพญา

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัด

- **ด้านหัตถกรรม/ช่างฝีมือ** ได้แก่ เครื่องประดับเงิน (ชนเผ่า), งานใบตอง, ทอเสื่อกก, เครื่องเคลือบศิลาดล, ชันแต่ง, ปั่นน้ำตัน, ทอผ้า (ผ้าฝ้ายทอมือ), ทอผ้าไหมสันกำแพง, ทอผ้าไทยลื้อ บ้านหลวงใต้, ทอตุ่ง, ผ้าทอกระเหรี่ยง, จักสานหวาย, ผ้าทอตีนจก (ลายน้ำท่วม), จักสานไม้ไผ่, ลงรักปิดทอง, ปั่นตุ๊กตาย้อม, บายศรี, เครื่องดนตรีพื้นเมือง สะล้อ ซึง ซอ, ตัดตุ่ง, ร่มสันกำแพง, ปิ่นปักผมทโบริณ, ทำปราสาท, ตอกลายกระดาศ ฯลฯ

- **ด้านอาหาร** ได้แก่ ข้าวแต่น, น้ำพริกควั่วทราย, ถั่วเน่าเค็ม, น้ำปูและถั่วเน่าเมอะ, ใส่อั่ว, ผลิตภัณฑ์จากกล้วย, ขนมนางน้ำอ้อย, ข้าวเงี้ยว, ข้าวซอย, ขนมนางน้ำเงี้ยว, ลาบ (หมู/เนื้อ) ฯลฯ

- **ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี** ได้แก่ การขับซอ, กลองสะบัดชัย, กลองชัยมงคลพ่อครูมานพ, ยารณะ (ศิลปินแห่งชาติ), ฟ้อนก่าลาย, การขับลื้อ, ฟ้อนลื้อ, ฟ้อนเล็บ, ฟ้อนไทเขิน, สะล้อ ซึง, ลิเกไทใหญ่, ฟ้อนนกกิ่งกะหร่า (ก้านก ก้าโต) ฯลฯ

๓.๖ ข้อมูลด้านสาธารณสุข

จังหวัดเชียงใหม่มีสถานบริการด้านสาธารณสุขประเภทที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ๔๘ แห่ง ๖,๓๐๑ เตียง จำแนกเป็นประเภทบริการทั่วไป ๔๒ แห่ง และประเภทบริการเฉพาะโรค จำนวน ๖ แห่ง ในจำนวนนี้เป็นสถานบริการสาธารณสุขแยกตามสังกัด ได้แก่ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๔ แห่ง นอกสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๕ แห่ง สังกัดกระทรวงอื่นๆ ๕ แห่ง และสังกัดเอกชน ๑๔ แห่ง โดยมีบุคลากรทางด้านสาธารณสุข รวมทั้งสิ้น ๒,๘๘๕ คน จำแนกเป็น แพทย์ ๔๕๑ คน พยาบาลวิชาชีพ ๒,๐๘๑ คน ทันตแพทย์ ๑๓๓ คน และ เภสัชกร ๒๒๐ คน

๓.๗ ข้อมูลด้านแรงงาน

ประชากรและกำลังแรงงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ในไตรมาส ๒ (เดือนเมษายน - มิถุนายน) พบว่า มีประชากรอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๔๕๙,๗๗๑ คน ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน ๑,๐๖๑,๐๐๘ คน ผู้มีงานทำ จำนวน ๑,๐๕๔,๕๓๒ คน และผู้ว่างงาน จำนวน ๔,๐๕๗ คน และผู้กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล จำนวน ๒,๔๑๘ คน ผู้มีงานทำในจังหวัดเชียงใหม่ ภาคเกษตรกรรมมีจำนวน ๓๗๑,๔๑๕ คน หรือร้อยละ ๓๕.๒๒ และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน ๖๘๓,๑๑๘ คนหรือร้อยละ ๖๔.๗๘ ของผู้ที่มีงานทำทั้งจังหวัด โดยมีประเภทการทำงานด้านเกษตรกรรมการล่าสัตว์ และการประมงมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ ๓๔.๖๖ หรือจำนวน ๓๖๕,๔๕๖ คน รองลงมาคือ กิจกรรมการขายส่งการขายปลีกร้อยละ ๑๕.๔๖ จำนวน ๑๖๓,๐๘๑ คน และผู้ที่มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาจำนวน ๒๒๖,๙๑๒ คนหรือร้อยละ ๒๑.๕๒ ของจำนวนประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป

การว่างงาน

จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้ว่างงาน จำนวน ๔,๐๕๗ คนหรือมีอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๓๘ แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงาน ซึ่งชะลอตัวจากไตรมาสที่ผ่านมาจำนวน ๑๖,๑๑๔ คน ในจำนวนนี้แรงงานต่างด้าวตามมาตราเก่า (ชั่วคราวทั่วไป) จำนวน ๔,๙๗๐ คนหรือร้อยละ ๑๑.๒๙ ตามมาตรา ๑๒ ส่งเสริมการลงทุน (BOI) จำนวน ๖๓๗ คนหรือร้อยละหนึ่ง การนำเข้าแบบ MOU จำนวน ๒,๐๒๕ คนหรือร้อยละ ๔.๖ พิสูจน์สัญชาติจำนวน ๓๖,๔๐๖ คนหรือร้อยละ ๘๒.๖๗ สำหรับแรงงานต่างด้าวตามมติคณะรัฐมนตรี (บัตรสีชมพู คสช.) เป็นแรงงานที่ได้รับอนุญาตให้มาทำงานเป็นชั่วคราวสามสัญชาติ ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในจังหวัดเชียงใหม่ ช่วงไตรมาส ๒ (เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๑) มีจำนวน ๗๒,๒๓๘ คน จำแนกเป็นสัญชาติเมียนมาร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๒ จำนวน ๗๒,๑๐๖ คน สัญชาติลาวร้อยละ ๐.๑๑ (จำนวน ๗๙ คน) และสัญชาติกัมพูชา ร้อยละ ๐.๐๗ (จำนวน ๕๓ คน) นอกจากนี้พบว่า มีรายงานประเภชนกกลุ่มน้อย (มาตรา ๑๓) จำนวน ๒๘,๒๙๓ คน

การคุ้มครองแรงงาน

จากการตรวจสอบสถานประกอบการทั้งสิ้นจำนวน ๓๐๔ แห่ง พบว่า มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจจำนวนทั้งสิ้น ๗,๐๗๙ คน สถานประกอบการที่ตรวจ พบว่า เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กที่มี จำนวนลูกจ้าง ๒๐ - ๔๙ คนจำนวน ๙๖ แห่ง อยู่ที่ร้อยละ ๓๑.๕๘ โดยสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๑.๕๕ ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายซึ่งสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ร้อยละ ๘.๕๕

การเลิกจ้างแรงงาน

สถานประกอบกิจการที่เลิกกิจการและลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างในจังหวัดเชียงใหม่ และไตรมาส ๒ (เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๑) พบว่า สถานประกอบการที่เลิกกิจการ มีจำนวน ๓๘ แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง จำนวน ๑๔๕ คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กหนึ่งถึงสี่คน มีจำนวน ๓๓ แห่ง มีลูกจ้างถูกเลิกจ้างจำนวน ๒๓ คน

๓.๘ ความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง

จังหวัดเชียงใหม่ได้ลงนามสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องกับนคร และเมืองต่างๆ ในต่างประเทศ ดังนี้

เทศบาลนครเชียงใหม่

- ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้ลงนามบันทึกมิตรภาพกับ เมืองอุโอซุ จังหวัดโทยามา ประเทศญี่ปุ่น

หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ลงนามสถาปนาความสัมพันธ์กับ หอการค้าสภาอุตสาหกรรมเมืองจัตตะกอง ประเทศบังคลาเทศ (หอการค้าคุมิตร)
- ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ลงนามสถาปนาความสัมพันธ์กับ หอการค้าเมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส (บันทึกความร่วมมือระหว่างหอการค้า)
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงส่งเสริมการค้าระหว่างกันกับหอการค้าเมืองตองยี สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงส่งเสริมการค้าระหว่างกันกับหอการค้าเมืองท่าชีเหล็ก สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงส่งเสริมการค้าระหว่างกันกับหอการค้าเมืองเชียงตุง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงสนับสนุนและกระชับความสัมพันธ์ทางธุรกิจในการร่วมพัฒนาการค้าและด้านธุรกิจกับ หอการค้าเมืองสุมาตราเหนือ ประเทศอินโดนีเซีย
- ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงส่งเสริมการค้าระหว่างกันกับหอการค้าเมืองมณฑลเย่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

นอกจากนี้ จังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นที่ตั้งของสถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล สถานกงสุลใหญ่
กิตติมศักดิ์ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ประเทศต่างๆ ดังนี้

ประเภท	ประเทศ
สถานกงสุลใหญ่ จังหวัดเชียงใหม่	สถานกงสุลใหญ่ญี่ปุ่น ณ นครเชียงใหม่ สถานกงสุลใหญ่สหรัฐอเมริกา เชียงใหม่ สถานกงสุลใหญ่แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ประจำเชียงใหม่ สถานกงสุลใหญ่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ณ จังหวัดเชียงใหม่
สถานกงสุลจังหวัดเชียงใหม่	สถานกงสุลอินเดียประจำจังหวัดเชียงใหม่
สถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่	สถานกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์สาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ ประจำจังหวัดเชียงใหม่
สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่	สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์อิตาลีประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ออสเตรเลียประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐออสเตรเลียประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์ราชอาณาจักรสวีเดนประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐเฮลเลนิกประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐเกาหลีประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สหราชอาณาจักรประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐเช็กประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐฝรั่งเศสประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐฟินแลนด์ประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สมาพันธรัฐสวิสประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์แคนาดาประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์เปรูประจำจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์สาธารณรัฐโปรตุเกสจังหวัดเชียงใหม่ สถานกงสุลกิตติมศักดิ์เปรูประจำจังหวัดเชียงใหม่

๓.๙ ความมั่นคง

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน พื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ยังต้องเผชิญกับภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงประเทศและของจังหวัดอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ปัญหาการค้ายาเสพติด ปัญหาคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาแรงงานต่างด้าวทั้งในและนอกระบบ ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาด้านสาธารณสุข โรคระบาดติดต่อ การบุกรุกทำลายป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาสาธารณสุขและภัยธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา สิ่งแวดล้อม รวมถึงปัญหาความขัดแย้งและความแตกแยกทางความคิดของคนภายในสังคมที่เกิดจากสถานการณ์ด้านการเมือง ความขัดแย้งของกลุ่มผลประโยชน์ที่ก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคงภายใน รวมทั้งสภาพแวดล้อมของปัญหาความมั่นคงที่เกิดจากผลกระทบและการขยายตัวของปัญหาความมั่นคงจากประเทศเพื่อนบ้านและสังคมโลกในปัจจุบัน

๔. ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๑ ทรัพยากรธรณี

จังหวัดเชียงใหม่มีการผลิตแร่ธาตุที่สำคัญ ๘ ชนิด ได้แก่ ถ่านหิน เฟลด์สปาร์ แมงกานีส ดีบุก ดินขาว ฟลูออไรต์ และแร่หิน นอกจากนี้จังหวัดเชียงใหม่ยังมีแหล่งทรัพยากรธรณีที่สำคัญ เช่น แหล่งปิโตรเลียม อำเภอดอยสะเก็ด นอกจากนี้ยังมีสภาพธรณีวิทยาที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอีกหลายแห่ง เช่น บ่อน้ำพุร้อน อำเภอสันกำแพง โป่งเดือด อำเภอแม่แตง และบ่อน้ำแร่ธรรมชาติ อำเภอแมริม เป็นต้น

๔.๒ ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดเชียงใหม่มีป่าไม้หลายประเภท ประกอบด้วยป่าดิบเขา ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณป่าเต็งรัง และป่าเต็งรังผสมป่าสนเขา และป่าแดง เป็นต้น พื้นที่ป่าไม้ ประกอบด้วย ป่าธรรมชาติ สวนป่า และป่าฟื้นฟูตามธรรมชาติ โดยมีพื้นที่ป่าอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ๑๒,๒๒๒,๓๕๕.๘๗ ไร่ (พื้นที่ป่าตามกฎหมาย) คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๙๓ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด แบ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๒๕ แห่ง อุทยานแห่งชาติ ๑๔ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อุทยานแห่งชาติแม่ปิง อุทยานแห่งชาติออบหลวง อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง อุทยานแห่งชาติศรีลานนา อุทยานแห่งชาติแม่ตะไคร้ อุทยานแห่งชาติขุนขาน อุทยานแห่งชาติแม่วาว อุทยานแห่งชาติแม่ไถ อุทยานแห่งชาติผ้าห่มปก อุทยานแห่งชาติออบขาน อุทยานแห่งชาติดอยเวียงผา อุทยานแห่งชาติ ผาแดง และม่อนอุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คือ วนอุทยานแห่งชาติน้ำตก บัวตอง - น้ำพุเจ็ดสี และวนอุทยานแห่งชาติดอยเวียงแก้ว อีกทั้งยังมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๔ แห่ง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า อีกจำนวน ๑ แห่ง

๔.๓ ทรัพยากรน้ำ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปิง มีเขื่อนภูมิพลเป็นเขตแบ่งลุ่มน้ำปิงตอนบนและลุ่มน้ำปิงตอนล่าง จังหวัดเชียงใหม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติประกอบด้วย แม่น้ำ ลำคลอง หนอง และบึงธรรมชาติหลายแห่ง สำหรับแม่น้ำที่สำคัญๆ ของจังหวัดเชียงใหม่มี ๘ สายด้วยกัน คือ

- **แม่น้ำปิง** เป็นแม่น้ำสายใหญ่และยาวที่สุดประมาณ ๑๖๐๑ กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่บริเวณหมู่บ้านเมืองงายของทิวเขาแดนลาวติดพรมแดนตอนเหนือไหลผ่านกลางเมืองเชียงใหม่
- **แม่น้ำฝาง** อยู่ในเขตอำเภอฟาง เป็นแม่น้ำที่ไหลย้อนขึ้นไปทางทิศเหนือ ต้นน้ำเป็นลำธารหลายสายไหลมารวมกันจากตอนใต้สุดของอำเภอฟาง
- **แม่น้ำแม่แตง** ต้นน้ำเกิดจากห้วยลำธารต่างๆ เขตตำบลเมืองแหง อำเภอยางนาห์ ไหลมารวมกันกับน้ำแม่คงในท้องที่อำเภอเชียงดาว กลายเป็นลำน้ำแม่แตงไหลผ่านอำเภอมะแมง

๕.๒ ภาพรวมสภาวะการณัการพัฒนา

การพัฒนาในภาพรวมของจังหวัดเชียงใหม่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าระดับประเทศ กล่าวคือ ตัวชี้วัดภาพรวม (Composite Index) ของจังหวัดทั้งประเทศมีค่ากลางอยู่ที่ ๓๑.๒๗ ขณะที่ของจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ ๓๒.๓๗ โดยจังหวัดเชียงใหม่มีตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านค่ากลางของประเทศจำนวน ๙ ตัวชี้วัดจากทั้งหมด ๒๔ ตัวชี้วัด เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดทั้ง ๔ มิติ พบว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว เป็นปัญหาสำคัญของจังหวัด เนื่องจากตัวชี้วัดทุกตัวต่ำกว่าค่ากลาง ไม่ว่าจะเป็น พื้นที่ป่า ปริมาณขยะ และการใช้พลังงาน นอกจากนี้ มิติประสิทธิภาพของภาครัฐมีตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับต่ำหลายตัว ได้แก่ สถานพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ HA ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของ อย่างไรก็ตาม มิติการพัฒนาแบบทั่วถึง และมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ มีระดับการพัฒนาที่ดี ตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงกว่าค่ากลาง

ข้อมูลประกอบกราฟตัวชี้วัดการพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่						
จังหวัด	ภาพรวม	การพัฒนายแบบทั่วถึง	การเติบโตทางเศรษฐกิจ	การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	ประสิทธิภาพของภาครัฐ	
ปัจจุบัน	เชียงใหม่ 32.37 ค่ากลางของประเทศ 31.27	39.95 27.14	35.81 29.73	15.40 22.53	38.34 45.68	
ปีก่อนหน้า	เชียงใหม่ 28.86 ค่ากลางของประเทศ 31.63	30.98 20.85	18.72 28.14	23.13 33.43	42.59 44.08	
มิติการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ประเทศ		เชียงใหม่		หน่วย
		ปีก่อนหน้า	ปัจจุบัน	ปีก่อนหน้า	ปัจจุบัน	
การพัฒนาแบบทั่วถึง	ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน*	12.49	10.43	21.61	6.74	ร้อยละ
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้*	0.411	0.411	0.380	0.380	-
	ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน	18.00	18.76	30.82	32.40	ร้อยละ
	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร*	3,262	2,980	1,782	1,633	คน/แพทย์
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี	8.68	8.90	8.58	8.80	ปี
การเติบโตทางเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.3	32.30	34.95	33.74	37.37	คะแนน
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด	4.98	1.75	- 10.73	1.94	ร้อยละ
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	0.26	- 0.41	- 0.34	12.32	ร้อยละ
	อัตราการว่างงาน*	0.68	0.75	1.14	0.99	ร้อยละ
	สัดส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน*	6.27	6.67	2.72	2.09	เท่า
การเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว	อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน	21.84	19.97	18.68	20.65	ร้อยละ
	ผลผลิตทางแรงงาน	95,581	110,895	128,156	139,114	บาท/คน
	อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด	- 3.32	0.01	- 7.78	0.91	ร้อยละ
	ปริมาณขยะในจังหวัด*	252,449	247,105	619,757	602,980	ตัน
	สัดส่วนปริมาณการใช้พลังงานเชิงเหลือเพื่อยานพาหนะต่อประชากร*	266	284	277	354	ลิตร/คน
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร*	443	464	592	618	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน
	สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP*	6,915	7,289	8,559	7,730	กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท
	สัดส่วนปริมาณน้ำดื่มบรรจุขวดต่อประชากรต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม*	276	178	352	327	ลิตร/ล้านบาท
	ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA	60.00	74.76	20.83	29.17	ร้อยละ
	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา	15.57	15.77	19.17	19.89	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของภาครัฐ	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า	88.16	88.41	90.35	91.25	ร้อยละ
	ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต	28.30	32.73	42.37	43.38	ร้อยละ
	ร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นเก็บได้ต่อรายได้รวมที่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	12.13	12.19	16.00	15.51	ร้อยละ
	ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด	75.51	92.11	72.20	77.29	ร้อยละ

หมายเหตุ : ตัวชี้วัดที่มีเครื่องหมาย * คือ ตัวชี้วัดที่มีการแก้ไขข้อมูล

ภาคเหนือ 1

๕.๓ ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ

๕.๓.๑ มิติการพัฒนาแบบทั่วถึง

ตัวชี้วัดในมิติการพัฒนาแบบทั่วถึงของจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่สูงกว่าค่ากลางประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ร้อยละ ๖.๗๔ ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศที่ร้อยละ ๓.๖๙ (ค่ากลางของประเทศ คือ ๑๐.๔๓) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนหลุดพ้นจากความยากจนมากขึ้น ส่งผลให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ขณะที่ผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน ร้อยละ ๓๒.๔๐ เทียบกับค่ากลางประเทศที่ร้อยละ ๑๘.๗๖ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการมีโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคมที่เข้มแข็ง หากมองในเรื่องของการบริการทางด้านสุขภาพ จะเห็นได้ว่า ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีในด้านสาธารณสุข คือ สัดส่วนแพทย์ต่อประชากรของจังหวัดเชียงใหม่มีสัดส่วนประชากรต่อจำนวนแพทย์เท่ากับ ๑,๖๓๓ คน/แพทย์ น้อยกว่าสัดส่วนของประเทศ คือ ๒,๙๘๐ คน/แพทย์ สะท้อนถึงการกระจายการให้บริการสาธารณสุขที่ครอบคลุมในพื้นที่ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตแพทย์/บุคลากรทางการแพทย์ชั้นนำของประเทศ และศูนย์กลางการบริการทางการแพทย์ของภาคเหนือ ขณะที่ในด้านการศึกษา จังหวัดเชียงใหม่มีค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เท่ากับ ๓๗.๓๗ คะแนน ซึ่งมีผลคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย คือ ๓๔.๙๕ คะแนน ส่วนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ยังคงต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ (๘.๘๐ ปี) คือ ๘.๘๐ ปี อย่างไรก็ตาม การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ในมิติการพัฒนาแบบทั่วถึง ยังคงมีปัญหาจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี ซึ่งมีค่าต่ำกว่าประเทศเล็กน้อย

๕.๓.๒ มิติการเติบโตทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ในมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่สูงกว่าค่ากลางของประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องของอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด จากปีก่อนหน้า คือ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๖๖ สะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจของจังหวัดมีมูลค่าสูงขึ้นและมีเสถียรภาพมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัดมีค่าสูงกว่าประเทศ คือ ร้อยละ ๑.๙๔ เมื่อเทียบกับค่ากลาง คือ ๑.๗๕ ส่วนด้านหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน มีอัตราต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ คือ ๒.๐๙ ขณะที่ค่ากลางของประเทศ คือ ๖.๖๗ อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนอยู่ที่ร้อยละ ๒๐.๖๕ มีค่าสูงกว่าประเทศร้อยละ ๐.๖๘ เมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศ คือ ๑๙.๙๗ หากดูในเรื่องของผลิตภาพแรงงานของจังหวัด จะเห็นได้ว่าอยู่ในระดับที่สูงกว่า ค่ากลาง คือ ๑๓๙,๑๑๔ บาท/คน เมื่อเทียบกับค่ากลาง คือ ๑๑๐,๘๙๕ บาท/คน โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า ด้านมิติการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนมากจะมีค่าสูงกว่าระดับประเทศ สะท้อนให้เห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ แต่ยังคงประสบปัญหาในเรื่องการว่างงาน ที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่จึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างงาน/อาชีพเสริมแก่ประชากรวัยแรงงานให้มากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดด้วย

๕.๓.๓ มิติเติบโตทางเศรษฐกิจสีเขียว

ผลการพัฒนาในมิตินี้ของจังหวัดเชียงใหม่ยังคงต้องได้รับการพัฒนาในทุกตัวชี้วัด เนื่องจากมีระดับต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ป่าไม้ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของเนื้อที่ป่าไม้ลดลงในปี ๒๕๕๗ คือ ร้อยละ -๗.๗๘ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ซึ่งเท่ากับร้อยละ -๓.๓๒ ขณะเดียวกันยังมีปริมาณขยะที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ ๒ เท่าคือ ๖๐๒,๙๘๐ ตัน เทียบกับค่ากลางซึ่งเท่ากับ ๒๔๗,๑๐๕ ตัน ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่จึงต้องให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้/ป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า รวมทั้งการบริหารจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เน้นการจัดการขยะในชุมชนสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการอนุรักษ์ห่วงแหนทรัพยากรป่าไม้ ขณะเดียวกัน จังหวัดเชียงใหม่ ยังมีสัดส่วนการใช้พลังงานที่สูงกว่าค่ากลางประเทศในทุกตัวชี้วัด โดยสะท้อนถึงการใช้นำไฟฟ้าที่มาก ไม่ว่าจะเป็น ตัวชี้วัดสัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร มีปริมาณ ๓๕๔ ลิตร/คน ขณะที่ค่ากลางของประเทศมีปริมาณ ๒๘๔ ลิตร/คน สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงภาคครัวเรือนต่อประชากร สัดส่วนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP และสัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่จึงต้องให้ความสำคัญกับการใช้พลังงานอย่างประหยัดและเหมาะสม ทั้งในระดับครัวเรือน และสถานประกอบการ

๕.๓.๔ มิติประสิทธิภาพของภาครัฐ

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของภาครัฐส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี มีค่าคะแนนสูงกว่าค่ากลางของประเทศ ได้แก่ ร้อยละครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา ร้อยละครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต ซึ่งสะท้อนถึงการเข้าถึงสาธารณูปโภคพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ที่ครอบคลุม รวมทั้งตัวชี้วัดร้อยละภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บรายได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งเท่ากับร้อยละ ๑๕.๕๑ สูงกว่าค่ากลางของประเทศ คือ ร้อยละ ๑๒.๑๙ สะท้อนถึงความสามารถในการจัดหารายได้ที่เพิ่มขึ้นของท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ประเด็นการพัฒนาที่จังหวัดจะต้องปรับปรุง ได้แก่ ตัวชี้วัดร้อยละสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA ซึ่งมีค่าคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในจำนวนที่สูง คือร้อยละ ๒๙.๑๗ เมื่อเทียบกับค่ากลางของประเทศ คือ ร้อยละ ๗๔.๗๖ โดยสะท้อนถึงคุณภาพของบริการทางการแพทย์ที่ยังมีความแตกต่างกันในพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่ห่างไกล ขณะที่ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัดยังคงมีค่าต่ำกว่าค่ากลาง คือ ๗๗.๒๙ ค่ากลางของประเทศ คือ ๙๒.๑๑ ดังนั้น จังหวัดจึงต้องเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือภายในสิ้นปีงบประมาณ

๕.๔ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strengths)		จุดอ่อน (Weaknesses)	
S1	จังหวัดเชียงใหม่มีฐานทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย	w1	ปัญหาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
S2	มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจำนวนมากและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	w2	ความแตกต่างของรายได้ระหว่างเขตเมืองและชนบท
S3	เป็นศูนย์กลางการบริการด้านสุขภาพของภาคเหนือ	w3	การจัดการพื้นที่ชายแดนยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร
S4	มีภาพลักษณ์ของการเป็นแหล่งผลิตอาหารพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวที่โดดเด่น	w4	การจัดระบบขนส่งสาธารณะไม่มีประสิทธิภาพ
S5	มีวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์	w5	ผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ
S6	มีความพร้อมด้านเส้นทางการขนส่ง และคมนาคมที่เชื่อมต่อพื้นที่ต่างๆ ในอาเซียน GMS และ BIMSTEC	w6	การจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการขาดประสิทธิภาพ
S7	เป็นแหล่งต้นน้ำ มีทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศที่หลากหลาย	w7	เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
S8	เป็นศูนย์กลางบริการการศึกษาของภาคเหนือ	w8	ขาดแผนแม่บทการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ระยะยาว
S9	เป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมสร้างสรรค์	w9	ปัญหาการขาดโอกาสและความเท่าเทียมด้านการศึกษา
S10	มีสถานที่ที่รองรับการจัดกิจกรรมระดับนานาชาติ	w10	ปัญหาคุณภาพมาตรฐานสถานบริการสุขภาพที่ยังมีความแตกต่างกัน
S11	เป็นศูนย์กลางการให้บริการภาครัฐ/เอกชน	W11	กลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มการเข้าสู่วงจรปัญหาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น
		W12	ปัญหาการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
		W13	ขาดทักษะในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

โอกาส (Opportunity)		อุปสรรค (Threats)	
O1	นโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลางที่ส่งเสริมให้เชียงใหม่เป็น MICECITY	T1	ผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ทั้งที่เกิดจากมนุษย์และธรรมชาติโดยตรง
O2	นโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก	T2	การอพยพย้ายถิ่นของชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาทำงานและอยู่ในพื้นที่ทำให้เกิดผลกระทบต่ออาชีพ สังคม สิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณสุขภาค
O3	ความสนใจของนักท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ	T3	ผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโลก
O4	นโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เขตการค้าเสรี	T4	การแข่งขันที่รุนแรงจากข้อตกลงการค้าเสรี และนโยบายการกีดกันทางการค้า
O5	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน	T5	ต้นทุนปัจจัยการผลิตและการบริการที่สูงขึ้น
O6	นโยบายพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของประเทศ	T6	การเกิดอุบัติภัยและโรคภัยใหม่ๆ
O7	นโยบายและการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสังคมและชุมชน และการพัฒนาอย่างสมดุล	T7	ข้อจำกัดและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
O8	การขยายตัวของธุรกิจโรงแรมและสปาส่งผลให้เกิดความต้องการผลิตภัณฑ์หัตถกรรมล้านนา	T8	แนวโน้มราคาล้างงานที่มีความผันผวน
O9	กระแสความนิยมของชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อการศึกษา การทำงาน การท่องเที่ยว และการอยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่	T9	ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของอาเซียนต่อ SMEs
O10	รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์และค่าเป้าหมายในการพัฒนาประเทศด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	T10	เป็นพื้นที่ในการลักลอบ ลำเลียงผ่านยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน
O11	เมื่อนำท่องเที่ยวของโลก	T11	ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์
O12	นโยบายส่งเสริมการลงทุนให้เชียงใหม่เป็นเมือง super cluster ด้านดิจิทัล	T12	ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ปัญหาการจราจร ความเหลื่อมล้ำทางสังคม
O13	การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	T13	การจัดการผังเมือง
O14	นโยบายส่งเสริมการพัฒนาให้เป็น Smart City	T14	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่บิดเบือนส่งผลกระทบด้านลบต่อภาพลักษณ์จังหวัด

๕.๕ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

“นครแห่งชีวิตลึความมั่งคั่ง” (City of Life and Prosperity)
(เมืองที่ให้ความสุขและชีวิตที่มีคุณค่าแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือนในฐานะเมืองที่น่าอยู่และน่าท่องเที่ยวในระดับโลก)

๕.๕.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูล ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
๑. เศรษฐกิจสมดุล และ ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง	๑.๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด (GPP) / (ร้อยละ)	๒.๒ (ปี ๒๕๕๗)	๒.๔	๒.๖	๒.๘	๓	๓.๒	๓.๒
	๑.๒ รายได้จากการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ (ล้านบาท)	๙๙,๐๗๐ (๒๕๖๐)	๑๐๕,๐๐๐	๑๑๑,๓๐๐	๑๑๘,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๑๓๒,๖๐๐	๑๑๘,๕๐๐
	๑.๓ รายได้เฉลี่ยของ ครัวเรือนในจังหวัด / (ร้อยละ)	๑.๙๔ (ปี ๒๕๕๗)	๒.๙๔	๓.๙๔	๔.๙๔	๕.๙๔	๖.๙๔	๖.๙๔
๒. สังคมน่าอยู่ ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี	๒.๑ ร้อยละของประชากร ที่อยู่ใต้เส้นความยากจน / (ร้อยละ)*	๖.๗๔ (ปี ๒๕๕๗)	๖.๒๔	๕.๗๔	๕.๒๔	๔.๗๔	๔.๒๔	๔.๒๔
	๒.๒ อัตราการว่างงาน / (ร้อยละ)*	๐.๙๙ (ปี ๒๕๕๗)	๐.๙๔	๐.๘๙	๐.๘๔	๐.๗๙	๐.๗๔	๐.๗๔
	๒.๓ ร้อยละของพื้นที่ความ เสี่ยงสูงต่อการเกิดสาธารณภัย ลดลงร้อยละ ๓	๘๓๔ หมู่บ้าน	๘๑๘ หมู่บ้าน	๗๙๔ หมู่บ้าน	๗๗๑ หมู่บ้าน	๗๔๘ หมู่บ้าน	๗๒๖ หมู่บ้าน	๗๗๑ หมู่บ้าน
	๒.๒ ร้อยละของหมู่บ้านที่มี ปัญหาเสพติด ลดลง ร้อยละ ๕	๕๒๖ หมู่บ้าน	๕๐๐ หมู่บ้าน	๔๗๕ หมู่บ้าน	๔๕๒ หมู่บ้าน	๔๓๐ หมู่บ้าน	๔๐๙ หมู่บ้าน	๔๕๓ หมู่บ้าน
๓. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้รับ การอนุรักษ์และฟื้นฟู และคงอยู่อย่างยั่งยืน	๓.๑ อัตราการเปลี่ยนแปลง ของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด / (ร้อยละ)	๐.๙๑ (ปี ๒๕๕๗)	๑.๐๑	๑.๑๑	๑.๒๑	๑.๓๑	๑.๔๑	๑.๔๑
	๓.๒ จำนวนวันที่มีคุณภาพ อากาศเกินกว่าเกณฑ์ มาตรฐานที่ลดลง / (วัน)	๒๐ วัน	๑๘	๑๕	๑๓	๑๐	๙	๙
	๓.๓ สัดส่วนขยะมูลฝอย/ ของเสียที่นำกลับมาใช้ ประโยชน์เพิ่มขึ้น / (ร้อยละ)	๓๐	๔๐	๔๐	๔๕	๔๕	๔๕	๔๕

๕.๖ ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวและบริการสุขภาพ เชื่อมโยงชุมชนและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางด้านการท่องเที่ยว สินค้า และบริการ
๒. เพื่อสร้างการเชื่อมโยงของธุรกิจการท่องเที่ยวสู่ชุมชนและท้องถิ่น

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวจังหวัดเพิ่มขึ้น
๒. จำนวนแหล่งท่องเที่ยว/สถานบริการด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA / (แห่ง) เพิ่มขึ้น
๓. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของคนครัวเรือนในจังหวัดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว สินค้า และบริการ
๒. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนและท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่ระดับสากล
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว
๔. ส่งเสริมยกระดับมาตรฐานและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวบนฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๕. ส่งเสริมและเชื่อมโยงการประชาสัมพันธ์ และการตลาดทางการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : การส่งเสริมการเกษตร การผลิตสินค้าชุมชน การค้า การลงทุน สู่สากล

วัตถุประสงค์

๑. ยกระดับการผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น
๒. สร้างรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและบริการในตลาดที่เหมาะสม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น
๒. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน
๓. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจ
๒. ส่งเสริมและพัฒนากการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับการผลิตและการประกอบธุรกิจ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต และการประกอบธุรกิจ
๔. ส่งเสริมและพัฒนากการเชื่อมโยงการผลิตและการประกอบธุรกิจสู่ระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การเสริมสร้างสังคมให้มีคุณภาพ คงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทุกกลุ่มวัย
๒. การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลง
๒. ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ลดลง
๓. คนอายุ ๑๕ – ๖๐ ปี เต็ม มีอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น
๔. อัตราการว่างงานลดลง

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาสู่ศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคด้วยความเป็นเลิศด้านการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๒. ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่มีศักยภาพ ร่วมกับเครือข่ายด้านวัฒนธรรมทุกระดับ
๓. ส่งเสริมคุณธรรม จิตสาธารณะ และประชาธิปไตย
๔. เสริมสร้างความพร้อมการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ
๕. พัฒนาคุณภาพคนและสุขภาพให้เหมาะสมตามช่วงวัย และความหลากหลายของประชากร
๖. ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

วัตถุประสงค์

๑. ป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสร้างระบบการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วมในรูปแบบของเครือข่าย
๒. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์และแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ เพิ่มพื้นที่สีเขียว
๔. พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียและพลังงาน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มขึ้น
๒. จำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ลดลง
๓. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดเพิ่มขึ้น
๔. สัดส่วนขยะมูลฝอย/ของเสียที่นำกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. ป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ สามารถอำนวยประโยชน์ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม
๒. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เกิดมลพิษทางน้ำ ดิน อากาศ ขยะและของเสียอันตรายให้มีคุณภาพดีขึ้น และพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ
๓. ส่งเสริมความเข้าใจและจิตสำนึกของชุมชนในการอนุรักษ์ หวงแหน ลดข้อขัดแย้ง และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่าในรูปแบบเครือข่าย
๔. พัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์พลังงาน และใช้พลังงานทดแทนให้เหมาะสมและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : การเสริมสร้างความมั่นคง ความปลอดภัย และความสงบสุขของประชาชน

วัตถุประสงค์

๑. ชุมชนเข้มแข็ง สังคมเมืองปลอดภัยและสงบสุข
๒. พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง สงบสุข

เป้าหมายและตัวชี้วัด

๑. สัดส่วนคดีอาชญากรรม (ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ) ลดลง
๒. สัดส่วนคดีอาชญากรรม (ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์) ลดลง
๓. อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุการจราจรทางบกลดลง
๔. ร้อยละของพื้นที่ความเสียงสูงต่อการเกิดสาธารณภัย ลดลงร้อยละ ๓
๕. ร้อยละของคดีอาชญากรรมสำคัญ (ฐานข้อหาผลิตจำหน่าย และครอบครองเพื่อจำหน่าย)

เปรียบเทียบกับคดีที่จับกุมทั้งหมดลดลง

๖. ร้อยละของหมู่บ้านที่มีปัญหาอาชญากรรม ลดลงร้อยละ ๕

๗. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคดีการจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และความผิดที่เกี่ยวข้องเนื่องตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพด้านความมั่นคงภายใน มุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อรับมือกับปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคงทุกรูปแบบ
๒. เพิ่มประสิทธิภาพและความพร้อมด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน
๓. ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้กลไกประชารัฐ
๔. เพิ่มประสิทธิภาพและเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

บทที่ ๒

กรอบแนวคิดและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด

ในการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart City) นั้นจำเป็นต้องอาศัยการวางแผนเพื่อให้เกิดเป็นภาพที่ชัดเจนของเมืองในอนาคตที่จะได้รับการพัฒนาไปในทิศทางใด และจะมีการพัฒนาในมิติใดบ้าง ตลอดจนต้องมีการกำหนดแนวทางพัฒนาอย่างชัดเจนเพื่อให้ทราบว่าใครจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในเรื่องใด รวมทั้งจะต้องมีการกำหนดเครื่องมือหรือกลไกสนับสนุนการพัฒนาเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมด้วย ดังนั้นในการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดนั้นจึงสามารถแบ่งประเด็นสำคัญออกได้ประกอบด้วย

๑. แผนแม่บทของการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Master Plan)
๒. มิติพื้นฐานของการพัฒนาเมือง (Basic Foundation for Smart Development)
๓. แนวทางการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Guidelines)
๔. กลไกการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Mechanism)

แผนภาพที่ ๑ : กรอบแนวคิดในการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด

ทั้งนี้แต่ละประเด็นของการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดนั้นจะมีลำดับขั้นตอนของการกำหนดแต่ละประเด็นอย่างชัดเจนและแต่ละประเด็นก็มีความเชื่อมโยงกัน โดยมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

๑. แผนแม่บทของการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Master Plan)

ในการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดนั้น จำเป็นที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเมืองจะต้องทราบและเข้าใจถึงมิติต่างๆของเมืองเพื่อที่จะต้องกำหนดรายละเอียดของแผนแม่บทของการพัฒนาเมืองก่อนที่จะเริ่มดำเนินการพัฒนาเมือง โดยองค์ประกอบสำคัญของแผนแม่บทการพัฒนาเมืองประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นอย่างถ่องแท้ของเมือง (City Demand/ Needs)
๒. การวิเคราะห์ทรัพยากรที่สำคัญของเมือง (City Resources)
๓. การกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ของเมืองในอนาคต (City Direction)
๔. การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาเมือง (City Development Goals)
๕. การกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายที่ชัดเจน (City Common Indicators)
๖. การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Master Plan)

ซึ่งหากพิจารณาในรายละเอียดแล้วองค์ประกอบแรกของการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart City) ของจังหวัดเชียงใหม่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความสำคัญกับการวางแผนแม่บทของเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Master Plan) แต่การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ นั้นจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของการพัฒนาระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศนั่นเอง และยังต้องคำนึงถึงประเด็นการพัฒนาที่สำคัญตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal's) ตลอดจนแนวโน้มและความเสี่ยงต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart City) ด้วย

โดยการวิเคราะห์และจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart City) นั้นควรจะต้องมีการกำหนดคณะทำงานที่จะดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้คณะทำงานชุดนี้ได้อำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด อย่างเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนเพื่อสามารถนำเสนอต่อประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอย่างครบถ้วน และควรจะต้องได้รับการเห็นชอบอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์จาก “ภาคประชาสังคม” เพื่อให้ได้ออกมาเป็น แผนแม่บทฉบับสมบูรณ์อันจะใช้เป็นหลักในการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart City) จะมีการบริหารจัดการและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการสร้างการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการทุน การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากร ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาเมือง และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมด้วย โดยสรุปแล้วการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart City) ในอันดับแรกนั้น จังหวัดเชียงใหม่จะต้องมีแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Master Plan) ให้ได้ ก่อนที่จะดำเนินการในขั้นตอนของการพัฒนาเมืองต่อไป

๒. มิติพื้นฐานของการพัฒนาเมือง (Basic Foundation for Smart Development)

การพัฒนาเมืองมีหลากหลายเรื่องที่ต้องพิจารณา อย่างไรก็ตามไม่ว่าเมืองจะมีทิศทางเป็นอย่างไร แต่เพื่อให้การพัฒนาเมืองมีรากฐานที่แข็งแรงในการพัฒนาต่อยอดในอนาคตนั้นจะมีมิติพื้นฐานของการพัฒนาเมืองดังต่อไปนี้

- **การพัฒนาด้านสุขอนามัยของเมือง (City Health & Hygiene)**

การพัฒนาด้านสุขอนามัยของเมืองเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากเพราะจะนำประชาชนของเมืองไปสู่การมีสุขภาพที่ดีทั้งทางกายและใจ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเมืองอย่างต่อเนื่องและช่วยลดภาระของเมืองในการดูแลสุขภาพของประชาชนในระยะยาว

- **การพัฒนาด้านอุดมการณ์ของเมือง (City Ideology)**

การพัฒนาเมืองจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องความรู้สึกนึกคิดและอุดมการณ์ของการพัฒนาเมืองประกอบด้วย เพราะอุดมการณ์ของการพัฒนาเมืองจะช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างดี ลดกระแสการต่อต้าน ตลอดจนนำไปสู่การเสริมพลังให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองด้วย

- **การพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ (City Natural Environment)**

การพัฒนาด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาตินี้ ถือว่ามีความสำคัญต่อทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่เดิมและการพัฒนาเพิ่มเติมต่อยอดให้ทรัพยากรธรรมชาติให้มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนต่อไป

- **การพัฒนาการเรียนรู้ของเมือง (City Learning & Knowledge anagement)**
การพัฒนาเมืองควรจะต้องเน้นให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ของประชาชนในเมือง ให้ตระหนักถึงความจำเป็นและทิศทางการพัฒนาเมือง อันจะนำไปสู่ความเข้าใจและความร่วมมือในการพัฒนาเมืองโดยใช้ความรู้ความสามารถมาสนับสนุนการพัฒนาเมืองอย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้การพัฒนาการเรียนรู้ของเมืองจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการความรู้ของเมือง
- **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ (City Physical Infrastructure)**
การพัฒนาเมืองจะเกี่ยวกับโดยตรงกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของเมือง ที่จะสะท้อนถึงความทันสมัย ความชาญฉลาดในการรองรับความต้องการในอนาคตของประชาชน ทั้งนี้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals)(SDG) ด้วย
- **การพัฒนาการกำกับดูแลเมือง (City Governance)**
การพัฒนาเมืองจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการกำกับดูแลเมืองให้เกิดความปลอดภัยสงบสุข และน่าอยู่ โดยต้องครอบคลุมประเด็นการดำรงชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตั้งแต่เกิดจนตาย โดยการกำกับดูแลเมืองที่ดีนั้นจะนำไปสู่การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนต่อไป

๓. แนวทางการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Guidelines)

การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Plan) เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการระดับจังหวัด ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว ควรจะเข้าสู่กระบวนการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดโดยกำหนดมิติที่ควรจะต้องดำเนินการอย่างเต็มประสิทธิภาพ และแต่งตั้งคณะทำงานดังต่อไปนี้

- **การสร้างความรู้ตระหนักรู้และสร้างการมีส่วนร่วม (Awareness and Participation)**
เพื่อให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาเมืองได้รับทราบและเข้าใจในทิศทาง/วิสัยทัศน์ของเมืองตามความต้องการและความจำเป็นที่เมืองจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจน คณะทำงานจะดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนในรูปแบบที่เหมาะสม อันจะทำให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็น และนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด(Smart City) ทั้งนี้เป้าหมายของการมีส่วนร่วมนั้นต้องการให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสเข้ามาร่วมกันพัฒนาเมืองในขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสมซึ่งผ่านการขับเคลื่อนและประสานงานโดยคณะทำงานพัฒนาเมือง
- **การบริหารจัดการเงินทุน (Capital Management)**
แนวทางในการบริหารจัดการทุนของการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดนั้น คณะทำงานจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทุน ตั้งแต่การระดมทุน การใช้จ่ายเงินทุน การจัดการผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม โดยอาจจะมีการตั้งคณะทำงานพัฒนาเมืองจะต้องบริหารจัดการทุนให้ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้อง อาทิ รูปแบบของการระดมทุน (การจัดตั้งกองทุนพัฒนาเมือง การระดมทุนด้วยพันธบัตร เป็นต้น) แนวทางการลงทุน การบริหารจัดการเงินรายได้และผลตอบแทน

- **การพัฒนาทรัพยากรเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองในระยะยาว (Long-Term Resources Management)**

การพัฒนาเมืองเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) นั้นจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาและทรัพยากรอย่างมาก ดังนั้นหากมีทรัพยากรไม่เพียงพอต่อการดำเนินการในระยะยาวแล้ว ก็จะทำให้การพัฒนาเมืองอาจจะไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนาเมืองจะต้องพัฒนาทรัพยากรของเมืองให้มีความพร้อมทั้งในเชิงคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสามารถรองรับการพัฒนาเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้นจะต้องพัฒนาให้เกิดสมดุลของทรัพยากร อันประกอบไปด้วย ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางธรรมชาติ (ที่ดิน แหล่งน้ำ พื้นที่สีเขียว เป็นต้น) รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จำเป็นต่างๆ ทั้งนี้การพัฒนาทรัพยากรเหล่านี้จะต้องใช้เวลาานาน ดังนั้นหากมีความจำเป็นเร่งด่วนอาจจะสรรหาจากพื้นที่อื่นมาเสริมให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ระหว่างการพัฒนาดำเนินไปก็จำเป็นต้องอนุรักษ์ทรัพยากรที่ได้พัฒนาไว้แล้วอย่างเต็มที่ไม่ให้ถูกทำลายหรือด้อยค่าลงไปจากการพัฒนาเมืองเอง

- **การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการพัฒนาเมือง (Technology Utilization)**

การพัฒนาเมืองเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในหลากหลายมิติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารเมืองอย่างชาญฉลาด ทั้งนี้การออกแบบการใช้เทคโนโลยีจะขึ้นอยู่กับต้องการต่างกัน มีทรัพยากรแตกต่างกัน มีทิศทางการพัฒนาที่อาจจะไม่เหมือนกัน ดังนั้นการเลือกที่จะประยุกต์ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีประเภทใดชนิดใดมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับแผนแม่บทการพัฒนาเมืองเป็นสำคัญ

- **การพัฒนาโครงสร้างเชิงสังคม (Social Infrastructure Development)**

การพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart City) จะไม่สมบูรณ์หากขาดมิติของการพัฒนาโครงสร้างเชิงสังคม ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญของการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ โดยโครงสร้างเชิงสังคมมีความสำคัญมากต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในเมือง ดังนั้นหลักการ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะจะต้องสร้างวิถีชีวิตที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตในเมือง ตลอดจนจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานความเป็นเมือง (ซึ่งแต่ละเมืองอาจจะมีมาตรฐานความเป็นเมืองไม่เหมือนกันก็เป็นไปได้) ทั้งนี้โครงสร้างทางสังคมยังหมายถึงถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเมืองด้วย ซึ่งคณะกรรมการต้องพิจารณารายละเอียดของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด

๔. กลไกการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด (Smart Development Mechanism)

เพื่อให้การพัฒนาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบและราบรื่น จะต้องมีการสร้างกลไกการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดขึ้นมารองรับกระบวนการต่างๆ ในแต่ละบริบทของการพัฒนา โดยกลไกเหล่านี้จะทำให้มั่นใจได้ว่า การพัฒนาเมืองในแต่ละขั้นตอนได้รับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่องตลอดเวลา อันจะนำไปสู่การพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดอย่างยั่งยืน โดยมีกลไกสำคัญดังต่อไปนี้

- **คณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)**

ควรจะต้องมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ขึ้นมาอย่างเป็นทางการ อันประกอบไปด้วย ตัวแทนจากภาคราชการ ตัวแทนจากภาครัฐกิจ ตัวแทนจากภาคประชาสังคม ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการให้ความคิดเห็นในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาเมือง พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อแผนแม่บท และการกำกับดูแล ตลอดจนให้การสนับสนุนการพัฒนาเมืองให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และโปร่งใส เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดในทุกมิติ

- **คณะทำงานพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)**

เพื่อให้การพัฒนาเมืองเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ ควรจะต้องมีการแต่งตั้ง คณะทำงานขึ้นมาอย่างเป็นทางการ อันประกอบไปด้วยตัวแทนจากภาคราชการ ตัวแทนจากภาครัฐกิจ ตัวแทนจากภาคประชาสังคม ซึ่งรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาเมืองให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและโปร่งใส คณะทำงานพัฒนาจะต้องวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในระดับเมือง ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค ตลอดจนระดับโลก เพื่อจัดทำเป็นแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด คณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยแผนแม่บทที่นำเสนอจะต้องครอบคลุมเนื้อหารายละเอียดที่สำคัญในทุกมิติ โดยคณะทำงานฯ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามแผนแม่บทฯ นอกจากนั้นคณะทำงานยังจะ รับผิดชอบในการติดตาม ประเมินผล และรายงานความคืบหน้า ปัญหา อุปสรรค โอกาส และประเด็นสำคัญที่ประสบจากการดำเนินโครงการให้กับคณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

- **City Development Sandbox**

เนื่องจากการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดนั้นอาจจะมีบางมิติของการพัฒนาที่เป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่เคยมีการพัฒนามาก่อนหรืออาจจะเคยพัฒนามาแล้วแต่มีบริบทที่แตกต่างกันออกไปอันจะก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างหรือผลกระทบที่สูงต่อประชาชน จึงควรนำเอาการพัฒนาในมิตินั้นมาผ่านกระบวนการทดสอบความเป็นไปได้และผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในรูปแบบที่เน้นการจำลองและการวิเคราะห์เชิงลึกในลักษณะที่เรียกว่า City Development Sandbox ซึ่งจะเน้นให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทดสอบการพัฒนาใน City Development Sandbox นี้เพื่อให้ได้มุมมองครอบคลุมทุกมิติจากทุกภาคส่วนเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งเมื่อคณะทำงานและสภาพัฒนาเมืองได้พิจารณาร่วมกันถึงความเหมาะสมของการพัฒนาเมืองที่อยู่ใน Sandbox ว่าสมควรนำไปสู่การพัฒนาจริงแล้ว ก็ให้นำมิติของการพัฒนาเมืองนั้นไปสู่การพัฒนาเมืองให้เป็นรูปธรรมต่อไป

- **City Development Cockpit (Monitoring Evaluating & Reporting)**

เพื่อให้การพัฒนาเมืองเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามแผนแม่บทการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาด(Smart City) จึงจำเป็นต้องมีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาเมืองอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่จะติดตามผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และผลกระทบ (Impact) ของการพัฒนาเมืองซึ่งจะต้องมาประเมินว่าเป็นไปตามแผนแม่บทที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร และจะต้องมีการรายงานอย่างต่อเนื่องและ

เป็นปัจจุบันที่สุด เพื่อให้การบริหารจัดการการพัฒนาเมืองและการกำกับดูแลการพัฒนาเมืองมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม

ทั้งนี้การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดนั้น ควรจะดำเนินการในลักษณะที่สามารถสื่อสารข้อมูลให้แก่คณะกรรมการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยคณะทำงานพัฒนาเมืองในลักษณะที่เป็น City Development Cockpit ที่มีการแสดงผลในเชิงปริมาณที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งข้อมูลที่อยู่ใน City Development Cockpit นี้ควรจะได้รับเผยแพร่ให้แก่ประชาชนในเมืองได้รับรู้ด้วยความโปร่งใสเพื่อที่ให้เกิดการมีส่วนร่วมจากประชาชนในเมืองด้วย

ภายใต้กระบวนการพัฒนาเมืองอย่างชาญฉลาดของจังหวัดเชียงใหม่ จะให้ความสำคัญต่อรูปแบบการออกแบบเมืองภายใต้กรอบแนวคิดด้าน Smart City ตามรูปแบบสากล โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิต และคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ สำหรับประชาชนชาวเชียงใหม่เป็นสำคัญภายใต้กรอบแนวคิด และดัชนี (Indicators) เพื่อสนับสนุนการออกแบบการพัฒนา Smart City เป็นสำคัญ

บทที่ ๓

การวิเคราะห์ศักยภาพของ Smart City จังหวัดเชียงใหม่

๑. การวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของจังหวัด

เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีวัฒนธรรมล้านนาที่โดดเด่น มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีป่าไม้ภูเขาสวยงามสลับซับซ้อน แต่ในด้านของการรองรับการจัดงานไม่ในระดับนานาชาตินั้น ยังจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก ซึ่งจากการรวบรวมและวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็น Smart City มีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ TOWS Matrix

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของจังหวัดเชียงใหม่ดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแมตริกซ์เพื่อกำหนดทิศทาง/แนวทางการพัฒนาหลักดังนี้

แผนภาพแสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแมตริกซ์ (TOWS Matrix)

	External Opportunities (O)	External Threats (T)
	1. 2. 3. 4.	1. 2. 3. 4.
Internal Strengths(S) 1. 2. 3. 4.	SO "Maxi-Maxi" Strategy Strategies that use strengths to maximize opportunities.	ST "Maxi-Mini" Strategy Strategies that use strengths to minimize threats.
Internal Weaknesses (W) 1. 2. 3. 4.	WO "Mini-Maxi" Strategy Strategies that minimize weaknesses by taking advantage of opportunities.	WT "Mini-Mini" Strategy Strategies that minimize weaknesses and avoid threats.

๑) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการใช้ประโยชน์จากโอกาสเพื่อเสริมข้อได้เปรียบ
(SO Strategy- "Maxi-Maxi" Strategy)

๒) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการลดปัจจัยภายนอกเพื่อเสริมจุดแข็ง
(SO Strategy- "Maxi-Mini" Strategy)

๓) การลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส
(WO Strategy- "Mini-Maxi" Strategy)

๔) การลดจุดอ่อนโดยหลีกเลี่ยงการเผชิญอุปสรรค
(WT Strategy- "Mini-Mini" Strategy)

๑) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการใช้ประโยชน์จากโอกาสเพื่อเสริมข้อได้เปรียบ
(SO Strategy - "Maxi-Maxi" Strategy)

กลยุทธ์เชิงรุก

จุดแข็ง (Strengths)		โอกาส (Opportunities)	
๑	จังหวัดเชียงใหม่มีฐานทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย	๑	นโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลางที่ส่งเสริมให้เชียงใหม่เป็น MICECITY
๒	มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจำนวนมากและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	๒	นโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก
๓	เป็นศูนย์กลางการบริการด้านสุขภาพของภาคเหนือ	๓	ความสนใจของนักท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ
๔	มีภาพลักษณ์ของการเป็นแหล่งผลิตอาหารพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวที่โดดเด่น	๔	นโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เขตการค้าเสรี
๕	มีวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์	๕	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน
๖	มีความพร้อมด้านเส้นทางการขนส่ง และคมนาคมที่เชื่อมต่อพื้นที่ต่างๆ ในอาเซียน GMS และ BIMSTEC	๖	นโยบายพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของประเทศ
๗	เป็นแหล่งต้นน้ำ มีทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศที่หลากหลาย	๗	นโยบายและการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสังคมและชุมชน และการพัฒนาอย่างสมดุล
๘	เป็นศูนย์กลางบริการการศึกษาของภาคเหนือ	๘	การขยายตัวของธุรกิจโรงแรมและสปาส่งผลให้เกิดความต้องการผลิตภัณฑ์หัตถกรรมล้านนา
๙	เป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมสร้างสรรค์	๙	กระแสความนิยมของชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อการศึกษา การทำงาน การท่องเที่ยว และการอยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
๑๐	มีสถานที่ที่รองรับการจัดกิจกรรมระดับนานาชาติ	๑๐	รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์และค่าเป้าหมายในการพัฒนาประเทศด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
		๑๑	นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นเมืองเกษตรปลอดภัย/เกษตรสีเขียว
		๑๒	นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มุ่งเน้นการบริการประชาชน และป้องกันการทุจริต

ผลจากการวิเคราะห์โดยใช้จุดแข็งร่วมกับประโยชน์จากโอกาส สรุปได้ว่า จังหวัดเชียงใหม่ ควรกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก กล่าวคือ การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติและการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์ ความพร้อมด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย วัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เพื่อสร้างรายได้และการเติบโตทางเศรษฐกิจจากโอกาสด้านการค้า การลงทุน การคมนาคมขนส่ง และการเคลื่อนย้ายคนที่ขยายตัวมากขึ้น อันเป็นโอกาสที่เกิดขึ้นจากทั้งนโยบาย/การสนับสนุนของรัฐบาล การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การสร้างและพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการค้าการลงทุนที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และเชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชนและท้องถิ่น เช่น ธุรกิจบริการสุขภาพฮาลาล การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เช่น MICE Long Stay การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เป็นต้น และการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การผลิตเชิงสร้างสรรค์

สำหรับด้านสังคม จังหวัดเชียงใหม่สามารถใช้จุดแข็งในด้านการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาเพื่อศึกษาวิจัยตลอดจนฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่บุคลากรภาครัฐ และภาคประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะในด้านการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคเศรษฐกิจหรือภาคการผลิตที่สำคัญของจังหวัด เช่น การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการบริการ เป็นต้น นอกจากนี้ เนื่องจากเชียงใหม่มีจำนวนแหล่งศึกษามากเป็นอันดับที่หนึ่งของภาคเหนือ ผสมกับสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สะดวกต่อการคมนาคมซึ่งจะทำให้จังหวัดเชียงใหม่สามารถก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาของอาเซียนได้ ขณะเดียวกัน การที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นนครแห่งวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์และโดดเด่น จังหวัดเชียงใหม่จะต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการอนุรักษ์ และสืบสานค่านิยมและความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมดังกล่าวให้แก่เยาวชนรุ่นต่อไป เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและคงไว้ซึ่งความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ จังหวัดเชียงใหม่จะต้องมุ่งเน้นความสำคัญของการรักษาความสมบูรณ์และสมดุลในด้านสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่นๆ เพื่อรักษาฐานทรัพยากรที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาของจังหวัดได้อย่างยั่งยืน

๒) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการลดปัจจัยภายนอกเพื่อเสริมจุดแข็ง (ST Strategy - "Maxi - Mini" Strategy)

จุดแข็ง (Strengths)		อุปสรรค (Threats)	
๑	จังหวัดเชียงใหม่มีฐานทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย	๑	ผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติทั้งที่เกิดจากมนุษย์และธรรมชาติโดยตรง
๒	มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงจำนวนมากและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	๒	การอพยพย้ายถิ่นของชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาทำงานและอยู่ในพื้นที่ ทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณสุขโรค
๓	เป็นศูนย์กลางการบริการด้านสุขภาพของภาคเหนือ	๓	ผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโลก
๔	มีภาพลักษณ์ของการเป็นแหล่งผลิตอาหารพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวที่โดดเด่น	๔	การแข่งขันที่รุนแรงจากข้อตกลงการค้าเสรีและนโยบายการกีดกันทางการค้า
๕	มีวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์	๕	ต้นทุนปัจจัยการผลิตและการบริการที่สูงขึ้น

กลยุทธ์เชิงแก้ไข

จุดแข็ง (Strengths)		อุปสรรค (Threats)	
๖	มีความพร้อมด้านเส้นทางการขนส่ง และคมนาคมที่เชื่อมต่อพื้นที่ต่างๆ ในอาเซียน GMS และ BIMSTEC	๖	การเกิดอุบัติภัยและโรคภัยใหม่ ๆ
๗	เป็นแหล่งต้นน้ำ มีทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศที่หลากหลาย	๗	ข้อจำกัดและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
๘	เป็นศูนย์กลางบริการการศึกษาของภาคเหนือ	๘	แนวโน้มราคาล้างงานที่มีความผันผวน
๙	เป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมสร้างสรรค์	๙	ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของอาเซียนต่อ SMEs
๑๐	มีสถานที่ที่รองรับการจัดกิจกรรมระดับนานาชาติ	๑๐	เป็นพื้นที่หลักในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน

ผลจากการวิเคราะห์โดยการพัฒนาจุดแข็งร่วมกับการลดอุปสรรคจากภายนอก สรุปได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่ควรกำหนดกลยุทธ์เชิงแก้ไข กล่าวคือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิตที่สำคัญของจังหวัดเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันจากผลกระทบภายนอก เช่น การแข่งขันทางด้านสินค้าเกษตร การแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ที่เพิ่มมากขึ้นในระดับภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภูมิภาคอื่นๆ ของโลก โดยจะต้องปรับปรุงห่วงโซ่อุปทานการผลิต อุตสาหกรรม และการบริการเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การรักษาเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวให้คงเส้นและคุณค่าการสร้างมาตรฐานทางการบริการ เช่น การบริการสุขภาพ อุตสาหกรรมไม้ ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับตลอดจนการอนุรักษ์/ฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาเทคโนโลยีและเพิ่มประสิทธิภาพ การอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทนให้เหมาะสมและยั่งยืน

๓) การลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส (WO Strategy- "Mini-Maxi" Strategy)

กลยุทธ์เชิงป้องกัน

จุดอ่อน (Weakness)		โอกาส (Opportunities)	
๑	ปัญหาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	๑	นโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานส่วนกลางที่ส่งเสริมให้เชียงใหม่เป็น MICE CITY
๒	ความแตกต่างของรายได้ระหว่างเขตเมืองและชนบท	๒	นโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก
๓	การจัดการพื้นที่ชายแดนยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร	๓	ความสนใจของนักท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ
๔	ขาดระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ	๔	นโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจเขตการค้าเสรี

จุดอ่อน (Weakness)		โอกาส (Opportunities)	
๕	ขาดระบบการจัดการแรงงานที่มีประสิทธิภาพ	๕	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน
๖	การจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการขาดประสิทธิภาพ	๖	นโยบายพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของประเทศ
๗	เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	๗	นโยบายและการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสังคมและชุมชน และการพัฒนาอย่างสมดุล
๘	ขาดแผนแม่บทการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ระยะยาว	๘	การขยายตัวของธุรกิจโรงแรมและสปาส่งผลให้เกิดความต้องการผลิตภัณฑ์หัตถกรรมล้านนา
๙	ปัญหาการศึกษาที่จะต้องได้รับการพัฒนาในเชิงคุณภาพและโอกาสในการเข้าถึงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมให้มากขึ้น	๙	กระแสความนิยมของชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อการศึกษา การทำงาน การท่องเที่ยว และการอยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
๑๐	ปัญหาคุณภาพมาตรฐานสถานบริการสุขภาพที่ยังมีความแตกต่างกัน	๑๐	รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์และค่าเป้าหมายในการพัฒนาประเทศด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๑๑	กลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มการเข้าสู่วงจรปัญหายาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น	๑๑	นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมจังหวัดเชียงใหม่ให้เป็นเมืองเกษตรปลอดภัย/เกษตรสีเขียว
๑๒	ปัญหาจากการเป็นสังคมสูงอายุ	๑๒	นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นการบริการประชาชน และป้องกันการทุจริต

ผลจากการวิเคราะห์โดยการลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส สรุปได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่ควรกำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกัน กล่าวคือ ในเชิงเศรษฐกิจ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะภายในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งยังขาดการออกแบบและบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงโอกาสจากการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของประเทศ การวางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาสินค้าทางการเกษตรของจังหวัดให้สอดคล้องกับทิศทาง/นโยบายในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก

ในด้านสังคม เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่ยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างประชากรเมืองและประชากรชนบทอย่างเห็นได้ชัดซึ่งส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนและการเข้าถึงการบริการของภาครัฐมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการทางการศึกษา หรือสุขภาพ ที่ยังมีคุณภาพไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่ควรจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำดังกล่าวโดยการใช้โอกาสจากนโยบายของภาครัฐที่ว่าด้วยการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานแรงงานในพื้นที่เพื่อให้สอดคล้องกับโอกาสทางเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดแรงงานที่ขยายตัวมากขึ้นอันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค การส่งเสริมและสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีของเด็ก และเยาวชน

เพื่อลดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงและการแสดงออกที่ไม่พึงประสงค์ และการกำหนดมาตรการเชิงป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหาหมอกควันไฟป่า ปัญหาการจัดการขยะทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาบริเวณแนวชายแดนระหว่างกันให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งการสร้างความตระหนักรู้ที่รอบด้านเกี่ยวกับผลกระทบด้านความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อวางแผนและเตรียมการอย่างเป็นระบบ

ขณะเดียวกันในด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เนื่องจากรัฐบาลให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานภาครัฐและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน/การให้บริการประชาชนผ่านช่องทางที่สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จังหวัดเชียงใหม่จึงควรที่จะส่งเสริมการทำงานอย่างบูรณาการโดยมุ่งเน้นการทำงานโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น การพัฒนาช่องทางการรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมของจังหวัดและอำเภอ และการสร้างเครือข่ายในทุกภาคส่วน เป็นต้น

๔) การลดจุดอ่อนโดยหลีกเลี่ยงการเผชิญอุปสรรค (WT Strategy- "Mini-Mini" Strategy) กลยุทธ์เชิงรับ

จุดอ่อน (Weakness)		อุปสรรค (Threats)	
๑	ปัญหาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	๑	ผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ทั้งที่เกิดจากมนุษย์และธรรมชาติโดยตรง
๒	ความแตกต่างของรายได้ระหว่างเขตเมืองและชนบท	๒	การอพยพย้ายถิ่นของชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาทำงานและอยู่ในพื้นที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และระบบสาธารณสุข
๓	การจัดการพื้นที่ชายแดนยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร	๓	ผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโลก
๔	ขาดระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ	๔	การแข่งขันที่รุนแรงจากข้อตกลงการค้าเสรี และนโยบายการกีดกันทางการค้า
๕	ขาดระบบการจัดการแรงงานที่มีประสิทธิภาพ	๕	ต้นทุนปัจจัยการผลิตและการบริการที่สูงขึ้น
๖	การจัดการห่วงโซ่อุปทานด้านการเกษตรอุตสาหกรรม และบริการขาดประสิทธิภาพ	๖	การเกิดอุบัติภัยและโรคภัยใหม่ ๆ
๗	เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	๗	ข้อจำกัดและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
๘	ขาดแผนแม่บทการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ระยะยาว	๘	แนวโน้มราคาล้างงานที่มีความผันผวน
๙	ปัญหาการศึกษาที่ต้องได้รับการพัฒนาในเชิงคุณภาพและโอกาสในการเข้าถึงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมให้มากขึ้น	๙	ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของอาเซียนต่อ SMEs
๑๐	ปัญหาคุณภาพมาตรฐานสถานบริการสุขภาพที่ยังมีความแตกต่างกัน	๑๐	เป็นพื้นที่หลักในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน

จุดอ่อน (Weakness)		อุปสรรค (Threats)
๑๑	กลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงมีแนวโน้มการเข้าสู่วงจรปัญหายาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น	
๑๒	ปัญหาจากการเป็นสังคมผู้สูงอายุ	

ผลจากการวิเคราะห์การลดจุดอ่อนโดยหลีกเลี่ยงการเผชิญภัยคุกคาม สรุปได้ว่า จังหวัดเชียงใหม่ควรกำหนดกลยุทธ์เชิงรับ กล่าวคือ ในมิติความมั่นคง เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีความเสี่ยงต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติด และการข้ามแดนผิดกฎหมาย รวมทั้งภัยคุกคามในรูปแบบอื่น ๆ ทำให้จังหวัดต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจ หน่วยงานด้านความมั่นคง/องค์กร เครือข่ายในพื้นที่ และภาคประชาชนในการวางแผนเพื่อรับมือและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ขณะที่ในด้านการบริหารงานภาครัฐ เนื่องจากบุคลากรและประชาชนในพื้นที่ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับที่แตกต่างกัน ดังนั้นจังหวัดเชียงใหม่ควรที่จะให้ความสำคัญในการเตรียมพร้อมบุคลากรต่อการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากร การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องให้แพร่หลายครอบคลุมภาคส่วนต่าง ๆ ให้มากขึ้น

๒. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ของการออกแบบเมืองอัจฉริยะจังหวัดเชียงใหม่

จุดแข็ง (Strength)	โอกาส (Opportunity)
๑. เชียงใหม่เป็นจุดหมายหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ๒. เชียงใหม่มีความโดดเด่นทางวัฒนธรรมล้านนาที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมากในแต่ละปี ๓. มีโรงพยาบาลในพื้นที่เป็นจำนวนมาก และมีค่ารักษาที่คุ้มค่ากว่าการรักษาพยาบาลในต่างประเทศ ๔. เป็นศูนย์กลางการศึกษาทางภาคเหนือ โดยมีสถานศึกษาชั้นนำจำนวนมาก ๕. มีศูนย์ประชุมที่รองรับการจัดกิจกรรมระดับนานาชาติ ๖. เชียงใหม่มีสาธารณูปโภคพื้นฐาน และสาธารณูปการที่ได้มาตรฐาน หลายระดับ ที่เอื้อให้เกิดกระบวนการพัฒนา Smart City ๗. เชียงใหม่มีความพร้อมด้านการบริการสาธารณะและด้านการเดินทาง	๑. นักท่องเที่ยวในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตมีความสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวด้วยตนเองและใช้ระบบ application ในการตัดสินใจในการท่องเที่ยวมากขึ้น ๒. การพัฒนาเข้าสู่การเป็นเมืองมรดกโลกของเมืองเชียงใหม่ ๓. ผู้ใช้บริหารด้านการแพทย์ มีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการแพทย์เชิงป้องกันมากขึ้น ๔. มีนโยบายของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณการลงทุนภายในจังหวัด ๕. มีการตื่นตัวของผู้ประกอบการในจังหวัด โดยมีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการบริหารกิจการมากขึ้น ๖. นโยบายของรัฐบาล ให้การสนับสนุนให้เชียงใหม่ เป็นเมืองต้นแบบหนึ่งในสามของเมืองที่จะก้าวเข้าสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ

จุดอ่อน (Weakness)	อุปสรรค (Threat)
๑. มีข้อจำกัดด้านความเข้าใจในแนวคิดด้าน Smart City ของภาคประชาชน ๒. มีปัญหาด้านระเบียบ กฎหมาย และข้อปฏิบัติที่ไม่อำนวยความสะดวกการลงทุนด้าน Smart City ๓. มีปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมถึงปัญหาทางด้านมลภาวะทางอากาศ ๔. มีหน่วยงานที่ขับเคลื่อนด้าน Smart City เป็นจำนวนมากแต่ไม่มีการบูรณาการร่วมกัน และขาดคณะทำงานกลางในการขับเคลื่อนระดับเมือง	๑. การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญด้าน Smart City ที่เข้าใจในบริบทของเชียงใหม่ หากแต่มีผู้ที่มีความต้องการบุคลากรสนับสนุนด้าน Smart City เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒. กฎระเบียบในปัจจุบัน ไม่เอื้อต่อการลงทุนด้าน Smart City ๓. ขาดมาตรการส่งเสริมการพัฒนา Smart City อย่างเป็นรูปธรรม ๔. ขาดงบประมาณในการลงทุนด้านสาธารณูปโภค / สาธารณูปการ ด้าน Smart City

	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
	๑. นักท่องเที่ยวในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตมีความสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวด้วยตนเองและใช้ระบบ application ในการตัดสินใจในการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ๒. การพัฒนาเข้าสู่การเป็นเมืองมรดกโลกของเมืองเชียงใหม่ ๓. ผู้ใช้บริหารด้านการแพทย์ มีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการแพทย์เชิงป้องกันมากขึ้น ๔. มีนโยบายของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณการลงทุนภายในจังหวัด ๕. มีการตื่นตัวของผู้ประกอบการในจังหวัด โดยมีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการบริหารกิจการมากขึ้น ๖. นโยบายของรัฐบาล ให้การสนับสนุนให้เชียงใหม่ เป็นเมืองต้นแบบหนึ่งในสามของเมืองที่จะก้าวเข้าสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ	๑. การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญด้าน Smart City ที่เข้าใจในบริบทของเชียงใหม่ หากแต่มีผู้ที่มีความต้องการบุคลากรสนับสนุนด้าน Smart City เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒. กฎระเบียบในปัจจุบัน ไม่เอื้อต่อการลงทุนด้าน Smart City ๓. ขาดมาตรการส่งเสริมการพัฒนา Smart City อย่างเป็นรูปธรรม ๔. ขาดงบประมาณในการลงทุนด้านสาธารณูปโภค / สาธารณูปการ ด้าน Smart City

จุดแข็ง (Strength)	การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและใช้ประโยชน์จากโอกาสเพื่อเสริมข้อได้เปรียบ(Promote & Win)	การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการลดปัจจัยภายนอกเพื่อเสริมจุดแข็ง (Develop)
๑. เชียงใหม่เป็นจุดหมายหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ๒. เชียงใหม่มีความโดดเด่นทางวัฒนธรรมล้านนา ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมากในแต่ละปี ๓. มีโรงพยาบาลในพื้นที่เป็นจำนวนมาก และมีค่ารักษาที่คุ้มค่ากว่าการรักษาพยาบาลในต่างประเทศ ๔. เป็นศูนย์กลางการศึกษาทางภาคเหนือ โดยมีสถานศึกษาชั้นนำจำนวนมาก ๕. มีศูนย์ประชุมที่รองรับการจัดกิจกรรมระดับนานาชาติ ๖. เชียงใหม่มีสธารณูปโภคพื้นฐาน และสาธารณูปการที่ได้มาตรฐาน หลายระดับ ที่เอื้อให้เกิดกระบวนการพัฒนา Smart City ๗. เชียงใหม่มีความพร้อมด้านการบริการสาธารณะและด้านการเดินทาง	• ใช้วัฒนธรรมในการสร้างจุดขายของเมืองเพื่อผลักดันให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางด้านเมืองอัจฉริยะที่สร้างสรรค์ (Creative Smart City) • ใช้ประโยชน์จากการเป็นเมืองวัฒนธรรมที่เป็นมรดกโลกในการประชาสัมพันธ์ Smart City • จากการมีโรงพยาบาลในพื้นที่เป็นจำนวนมากและมีราคาไม่สูง และมีความคุ้มค่า ประกอบกับความต้องการของชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น จึงทำให้เชียงใหม่ มีความพร้อมที่จะพัฒนาด้าน Smart Medical • สนับสนุนภาควิชาการในเชียงใหม่ เพื่อส่งเสริมให้เกิดถึงความคิด (Think Tank) ด้าน Smart City ของจังหวัด • ใช้ประโยชน์จากการเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองที่มีความสะดวกและจากการมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อกระตุ้นการลงทุนด้านดิจิทัล และ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	• จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงข้อจำกัดและระเบียบที่มีผลต่อข้อจำกัดในการลงทุนด้าน Smart City ของภาคเอกชน • ออกแบบยุทธศาสตร์ด้าน Smart City อย่างเป็นรูปธรรมทั้งระยะ สั้น กลาง ยาว

จุดอ่อน (Weakness)	การลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส(Develop)	การลดจุดอ่อนโดยหลีกเลี่ยงการเผชิญอุปสรรค
๑. มีข้อจำกัดด้านความเข้าใจในแนวคิดด้าน Smart City ของภาคประชาชน ๒. มีปัญหาด้านระเบียบกฎหมาย และข้อปฏิบัติที่ไม่อำนวยความสะดวกการลงทุนด้าน Smart City ๓. มีปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมถึงปัญหาทางด้านมลภาวะทางอากาศ ๔. มีหน่วยงานที่ขับเคลื่อนด้าน Smart City เป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีการบูรณาการร่วมกัน และขาดคณะทำงานกลางในการขับเคลื่อนระดับเมือง	• ส่งเสริมระบบการให้ความรู้และออกแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม • จัดทำ แอปพลิเคชัน กลางของเมือง เพื่อเป็นพื้นที่สาธารณะในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเมือง • ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเข้าสู่การเป็นเมืองมรดกโลกของเมืองเชียงใหม่ ให้ระดับนานาชาติเห็นถึงความสามารถในการแข่งขันของเมืองเชียงใหม่ • ส่งเสริมการแพทย์เพื่อการป้องกันโดยผ่านเทคโนโลยี ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย • ออกแบบนโยบายของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณการลงทุนภายในจังหวัด • ออกแบบมาตรการด้านระเบียบและภาษีที่เกี่ยวข้อง เพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนด้าน เทคโนโลยี และดิจิทัล ในจังหวัดเชียงใหม่ • ใช้ประโยชน์ อย่างเป็นรูปธรรม จากในการสนับสนุนให้เชียงใหม่เป็นเมืองต้นแบบหนึ่งในสามของเมืองที่จะก้าวเข้าสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ	

๑) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและใช้ประโยชน์จากโอกาสเพื่อเสริมข้อได้เปรียบ

(กลยุทธ์เชิงรุก/Promote & Win)

- ใช้วัฒนธรรมในการสร้างจุดขายของเมืองเพื่อผลักดันให้เชียงใหม่เป็นศูนย์กลางด้านเมืองอัจฉริยะที่สร้างสรรค์ (Creative Smart City)
- ใช้ประโยชน์จากการเป็นเมืองวัฒนธรรมที่เป็นมรดกโลกในการประชาสัมพันธ์ Smart City
- จากการมีโรงพยาบาลในพื้นที่เป็นจำนวนมากและมีราคาไม่สูง และมีความคุ้มค่า ประกอบกับความต้องการของชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น จึงทำให้เชียงใหม่ มีความพร้อมที่จะพัฒนาด้าน Smart Medical
- สนับสนุนภาควิชาการใน เชียงใหม่ เพื่อส่งเสริมให้เกิดถึงความคิด (Think Tank) ด้าน Smart City ของจังหวัด
- ใช้ประโยชน์จากการเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองที่มีความสะดวกและจากการมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อกระตุ้นการลงทุนด้าน Digital และ Technology

๒) การพัฒนาจุดแข็งให้โดดเด่นและการลดปัจจัยภายนอกเพื่อเสริมจุดแข็ง (กลยุทธ์เชิงแก้ไข/Develop)

- จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงข้อจำกัดและระเบียบที่มีผลต่อข้อจำกัดในการลงทุนด้าน Smart City ของภาคเอกชน
- ออกแบบยุทธศาสตร์ด้าน Smart City อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งระยะ สั้น กลาง ยาว

๓) การลดจุดอ่อนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาส (กลยุทธ์เชิงป้องกัน/Develop)

- ส่งเสริมระบบการให้ความรู้ และออกแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม
- จัดทำ แอปพลิเคชันกลางของเมือง เพื่อเป็นพื้นที่สาธารณะในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเมือง
- ใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเข้าสู่การเป็นเมืองมรดกโลกของเมืองเชียงใหม่ ให้ระดับนานาชาติเห็นถึงความสามารถในการแข่งขันของเมืองเชียงใหม่
- ส่งเสริมการแพทย์เพื่อการป้องกัน โดยผ่านเทคโนโลยี ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย
- ออกแบบนโยบายของภาครัฐในการสนับสนุนงบประมาณการลงทุนภายในจังหวัด
- ออกแบบมาตรการด้านระเบียบและภาษีที่เกี่ยวข้อง เพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนด้าน เทคโนโลยี และ ดิจิตอล ในจังหวัดเชียงใหม่
- ใช้ประโยชน์ อย่างเป็นรูปธรรม จากในการสนับสนุนให้เชียงใหม่ เป็นเมืองต้นแบบหนึ่งในสามของเมืองที่จะก้าวเข้าสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ

จากการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของจังหวัดเชียงใหม่ในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะจะเห็นได้ว่าเชียงใหม่จำเป็นต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการที่มีความชัดเจน ทั้งในแง่ของความเข้าใจในการเป็น Smart City การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการด้านเทคโนโลยี การจัดการสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการพัฒนาภาพลักษณ์ของจังหวัดให้มีความชัดเจนในการเป็น Smart City เพื่อใช้ในการเป็นจุดขายและส่งเสริมภาคลักษณะของจังหวัด (City Branding) ที่สามารถสร้างให้เป็นที่ยึดจำของนานาประเทศในฐานะของการเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ของประเทศไทย

หลักการสำคัญในการพัฒนาเมือง Smart City คือมุ่งเน้นไปที่บทบาทของประชาชน โดยการพัฒนาให้ประชาชนมีความฉลาดปราชญ์ มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการบางโครงการที่มีความเกี่ยวข้องกับ Smart City นั้นเป็นที่จะต้องเป็นการพัฒนาในระดับนโยบาย อาทิเช่น ระบบการขนส่ง การเดินทาง การควบคุมมลพิษ ความยั่งยืนและความมั่นคงของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งรวมไปถึงความปลอดภัย ขณะเดียวกันก็เป็นที่จะต้องสร้างวัฒนธรรมของการเป็น พลเมืองในเขตเมืองและเน้นคนเป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะคนในกลุ่มรากหญ้า ที่ชาญฉลาดและปราชญ์ของชุมชน รวมไปถึงกลุ่มต่าง ๆ ที่ก่อตัวรวมขึ้นโดยเป็นไปตามธรรมชาติ แนวทางนี้นับได้ว่าเป็น แนวทางที่เกิดขึ้นจากข้างล่างหรือเรียกว่า Bottom up Approach ซึ่งภายในกระบวนการพัฒนาด้านข้อมูลที่พัฒนามาจากระดับล่างนี้ จะเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และผู้อยู่อาศัยเป็นประเด็นสำคัญ ในขณะเดียวกัน ในระดับนโยบายจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งกระบวนการรองรับข้อเสนอดังกล่าว ในระดับนโยบาย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมและสอดรับทั้งในระดับ โครงการและระดับนโยบาย อาทิเช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนดในระดับการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สามารถบูรณาการให้เกิดเป็นโครงการในด้านปฏิบัติต่อไป

ดังนั้นจากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น การออกแบบยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอัจฉริยะของจังหวัดเชียงใหม่ จึงได้พิจารณาความสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของเมืองเชียงใหม่ ให้ครอบคลุมทุกบริบท และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงสามารถเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานของเมืองเชียงใหม่เป็นสำคัญ จึงกำหนดรายละเอียดเชิงยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเมืองอัจฉริยะออกเป็น ๗ ด้านดังนี้

หัวข้อ	อัจฉริยะด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment)	อัจฉริยะด้านการดำรงชีวิต (Smart Living)	อัจฉริยะด้านการเดินทาง (Smart Mobility)	อัจฉริยะด้านพลังงาน (Smart Energy)	อัจฉริยะด้านเศรษฐกิจ (Smart Economy)	อัจฉริยะด้านคน (Smart People)	อัจฉริยะของภาครัฐ (Smart Governance)
จุดขาย	- ความพร้อมด้านกายอยู่อาศัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้พลังงานทดแทน - ประชาชนส่วนใหญ่ และผู้อยู่อาศัยในเชียงใหม่มีความเข้าใจการอาศัยแบบ Green Living	- เมืองแห่งสุขภาพ - มีความปลอดภัย - มีคุณค่า และมีความสุข - มีมรดกทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง	- การเชื่อมโยงระบบการเดินทางในเมือง - การเข้าถึงระบบขนส่งมวลชนที่ราคาไม่สูง - มีความพร้อมในการผสมผสานการเดินทางทั้งแบบประจำทางและไม่ประจำทาง	- การส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและพลังงานทางเลือกให้เหมาะสม	- ศูนย์กลางด้านธุรกิจहतอุตสาหกรรมที่มีผู้ประกอบการหลายระดับ - เศรษฐกิจมีการผลิตที่คงที่ - เป็นที่รู้จัก และมีการเชื่อมโยงตลาดทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ	- ความเป็น inclusive society - ความเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา การวิจัย และนวัตกรรม - ความเป็นเมืองสร้างสรรค์ และส่งเสริมกิจกรรม เพื่อการสร้างสรรค์	- ระบบความปลอดภัยในเมือง - ระบบ ICT ที่โปร่งใสของภาครัฐ - มีการออกแบบและจัดทำข้อมูลกลางของเมือง (Open Data)

หัวข้อ	อัจฉริยะด้าน สิ่งแวดล้อม (Smart Environment)	อัจฉริยะด้าน การดำรงชีวิต (Smart Living)	อัจฉริยะด้าน การเดินทาง (Smart Mobility)	อัจฉริยะด้าน พลังงาน (Smart Energy)	อัจฉริยะด้าน เศรษฐกิจ (Smart Economy)	อัจฉริยะ ด้านคน (Smart People)	อัจฉริยะของ ภาครัฐ (Smart Governance)
ข้อได้ เปรียบ	บุคลิกทาง วัฒนธรรมของ เชียงใหม่ และ ธรรมเนียมของ ความเป็นล้านนา เอื้อต่อการ ปรับตัวด้านการ อยู่อาศัยที่เป็น มิตรต่อ สิ่งแวดล้อม	- คุณค่าทาง วัฒนธรรม ล้านนา - วิถีชีวิต อุปนิสัยของ ชาวเชียงใหม่ - สังคมฐาน รากของ เชียงใหม่เป็น สังคม เอื้อเพื่อเพื่อแม่ - Hospitality of Chiangmai	- ความพร้อม ด้านการ สาธารณูปโภค ด้านการ เดินทาง - ความตื่นตัว ของประชาชน - วิสัยทัศน์ของ จังหวัดที่จะ แก้ไขปัญหา ด้านการ เดินทางในเมือง	- การถ่ายทอด องค์ความรู้ด้าน พลังงานจาก สถาบันการศึกษา - การวิจัยด้าน พลังงาน	- เชียงใหม่ มีมรดกทาง วัฒนธรรมและ หัตถกรรม ซึ่งเป็นทรัพยากร หลักในการ ยกระดับมูลค่า ทางเศรษฐกิจ ของจังหวัด - มีผู้ประกอบการ ที่มีความพร้อม เป็นจำนวนมาก	- ศูนย์กลาง ด้านการศึกษา ของภาคเหนือ - จำนวนของ ผู้เชี่ยวชาญ และปราชญ์ - ความเข้าใจ ในเนื้อหาและ แก่นแท้ของคน เมือง - Wisdom of Chiangmai	มีการลงทุนจาก ภาครัฐในการ ขยาย สาธารณูปโภค ด้าน ICT
ข้อเสีย เปรียบ	การขยายตัวของ เมือง และการอยู่ อาศัยในปัจจุบัน ไม่เอื้อต่อการ พัฒนาเชิง อนุรักษ์ - การลงทุน ภาคเอกชนเป็น การลงทุนที่ไม่ เอื้อต่อการพัฒนา พลังงานทดแทน	- การย้ายถิ่น ฐานของผู้คน ภายนอกทำให้ ความเข้าใจใน ความเป็นคน เมืองเปลี่ยนไป - ประเด็นด้าน การขยายตัว ของภาคธุรกิจ - การพัฒนา ด้านอสังหา ริมทรัพย์ที่ไร้ ทิศทาง	- ปัญหาด้าน ข้อจำกัดของ พื้นที่สาธารณะ ทำให้ไม่สามารถ ขยายถนนในตัว เมืองได้ - ผู้ประกอบการ ระบบขนส่ง มวลชนไม่ได้รับ การสนับสนุน จากภาครัฐ	- การวัดผล ประสิทธิภาพด้าน พลังงานยังไม่ ชัดเจนและยังไม่มี การทำงานเพื่อ ประโยชน์ที่จะได้	- มีความ คล้ายคลึงกัน ทางด้าน ผลิตภัณฑ์ในกลุ่ม ๘ จังหวัด ล้านนา - ผู้ประกอบการ ในปัจจุบันเป็น SME ไม่มี งบประมาณใน การนำเอา เทคโนโลยี มาปรับใช้	- ความ หลากหลายทาง ความรู้ - การสนับสนุน และส่งเสริม ด้านการพัฒนา และการวิจัย (R&D) มีน้อย	ไม่มีมาตรการที่ เป็นรูปธรรม สำหรับการ ตรวจสอบ และ ถ่วงดุลภาค โดยภาค ประชาชน

การวิเคราะห์ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของจังหวัดเชียงใหม่ภายใต้กรอบการพัฒนา Smart City

๑) ความอัจฉริยะด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment)

หัวข้อ	รายละเอียด
จุดขาย	- ความพร้อมด้านการอยู่อาศัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้พลังงาน ทดแทน - ประชาชนส่วนใหญ่ และผู้อยู่อาศัย ในเชียงใหม่มีความเข้าใจการอาศัยแบบ Green Living
ข้อได้เปรียบ	บุคลิกทางวัฒนธรรมของเชียงใหม่และธรรมเนียมของความเป็นล้านนาเอื้อต่อการปรับตัวด้านการอยู่อาศัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
ข้อเสียเปรียบ	- การขยายตัวของเมือง และการอยู่อาศัยในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการพัฒนาเชิงอนุรักษ์ - การลงทุนภาคเอกชนเป็นการลงทุนที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาพลังงานทดแทน

๒) ความอัจฉริยะด้านการดำรงชีวิต (Smart Living)

หัวข้อ	รายละเอียด
จุดขาย	- เมืองแห่งสุขภาพ - มีความปลอดภัย - มีคุณค่า และมีความสุข - มีมรดกทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง
ข้อได้เปรียบ	- คุณค่าทางวัฒนธรรมล้านนา - วิถีชีวิต อุปนิสัยของชาวเชียงใหม่ - สังคมฐานรากของเชียงใหม่เป็นสังคมเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ - Hospitality of Chiangmai
ข้อเสียเปรียบ	- การย้ายถิ่นฐานของผู้คนภายนอกทำให้ความเข้าใจในความเป็นคนเมืองเปลี่ยนไป - ประเด็นด้านการขยายตัวของภาคธุรกิจ - การพัฒนาด้านอสังหาริมทรัพย์ที่ไร้ทิศทาง

๓) ความอัจฉริยะด้านการเดินทาง (Smart Mobility)

หัวข้อ	รายละเอียด
จุดขาย	- การเชื่อมโยงระบบการเดินทางในเมือง - การเข้าถึงระบบขนส่งมวลชนที่ ราคาไม่สูง - มีความพร้อมในการผสมผสานการเดินทางทั้งแบบประจำทางและไม่ประจำทาง
ข้อได้เปรียบ	- ความพร้อมด้านการสาธารณูปโภคด้านการเดินทาง - ความตื่นตัวของประชาชน - วิสัยทัศน์ในระดับจังหวัดที่จะแก้ไขปัญหาด้านการเดินทางในเมือง

หัวข้อ	รายละเอียด
ข้อเสียเปรียบ	• ปัญหาด้านข้อจำกัดของพื้นที่สาธารณะ ทำให้ไม่สามารถขยายถนนในตัวเมืองได้ • ผู้ประกอบการระบบขนส่งมวลชนไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

๔) ความอัจฉริยะด้านพลังงาน (Smart Energy)

หัวข้อ	รายละเอียด
จุดขาย	• การส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและพลังงานทางเลือกให้เหมาะสม
ข้อได้เปรียบ	• การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านพลังงานจากสถาบันการศึกษา • การวิจัยด้านพลังงาน
ข้อเสียเปรียบ	• การวัดผลประสิทธิภาพด้านพลังงานยังไม่ชัดเจนและยังไม่มีการทำงานเพื่อประโยชน์ที่จะได้

๕) ความอัจฉริยะด้านเศรษฐกิจ (Smart Economy)

หัวข้อ	รายละเอียด
จุดขาย	• ศูนย์กลางด้านธุรกิจหัตถอุตสาหกรรมที่มีผู้ประกอบการหลายระดับ • เศรษฐกิจมีการผลิตที่คงที่ • เป็นที่รู้จักและมีการเชื่อมโยงตลาดทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ
ข้อได้เปรียบ	• เชียงใหม่มีมรดกทางวัฒนธรรมและหัตถกรรม ซึ่งเป็นทรัพยากรหลักในการยกระดับมูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด • มีผู้ประกอบการที่มีความพร้อมเป็นจำนวนมาก
ข้อเสียเปรียบ	• มีความคล้ายคลึงกันทางด้านผลิตภัณฑ์ในกลุ่ม ๘ จังหวัด ล้านนา • ผู้ประกอบการในปัจจุบันเป็น SME ไม่มีงบประมาณในการนำเอาเทคโนโลยี มาปรับใช้

๖) ความอัจฉริยะด้านคน (Smart People)

หัวข้อ	รายละเอียด
จุดขาย	• ความเป็น inclusive society • ความเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา การวิจัย และนวัตกรรม • มีความเป็นเมืองสร้าง สรรค์ และส่งเสริมกิจกรรม เพื่อการสร้างสรรค์
ข้อได้เปรียบ	• ศูนย์กลางด้านการศึกษาของภาคเหนือ • จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ และปราชญ์ • ความเข้าใจในเนื้อหาและแก่นแท้ของคนเมือง • Wisdom of Chiangmai
ข้อเสียเปรียบ	• ความหลากหลายทางความรู้ • การสนับสนุนและส่งเสริมด้านการพัฒนา และการวิจัย (R&D) มีน้อย

๗) ความอัจฉริยะด้านการบริหารงานภาครัฐ (Smart Government)

หัวข้อ	รายละเอียด
จุดขาย	• ระบบความปลอดภัยในเมือง • ระบบ ICT ที่โปร่งใสของภาครัฐ • มีการออกแบบและจัดทำข้อมูลกลางของเมือง (Open Data)
ข้อได้เปรียบ	• มีการลงทุนจากภาครัฐในการขยายสาธารณูปโภคด้าน ICT ที่ครอบคลุม ครอบคลุม ครอบคลุมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
ข้อเสียเปรียบ	• ไม่มีมาตรการที่เป็นรูปธรรมสำหรับการตรวจสอบ และถ่วงดุลภาค โดยภาคประชาชน

บทที่ ๔

ประเด็นการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จังหวัดเชียงใหม่

สมรรถนะที่เป็นนโยบายสาธารณะที่มีลักษณะของการมองไปในอนาคต (foresight) เป็นการวาดภาพที่เป็นไปได้ในอนาคต (scenario planning) เพื่อการแก้ไขและกำหนดทิศทางในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าที่จะเป็นนโยบายเพื่อ แก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง (problem solving) จึงต้องมีกระบวนการคิดและออกแบบที่เน้นหาสาเหตุของปัญหา หาตัวแปรที่เกี่ยวข้อง หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และหา แนวทางที่จะแก้ปัญห การมองไปในอนาคตนี้ ต้องอาศัยความเข้าใจในความไม่แน่นอน (uncertainties) ที่เป็นแรงขับเคลื่อน (driving force) ประเภทต่าง ๆ ทั้งทางด้านสังคม เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และ ขการเมือง

กรอบแนวคิดเรื่องความเป็นเมืองอัจฉริยะ มีการกำหนดนโยบายให้สามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องตามบริบทของพื้นที่ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ซึ่งในบางครั้งแนวคิดการพัฒนาอาจมุ่งเน้นไปที่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเชื่อมโยงการ สื่อสารระหว่างชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีการส่งข้อมูลความเร็วสูงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยีบรอดแบนด์ (broadband) เป็นต้น

โครงสร้างทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีส่วนช่วยสร้างเสริมสภาพแวดล้อมในการอยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน หากแต่การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดของผู้ที่อาศัยในเมือง จะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันของผู้คนที่อยู่อาศัยในบริเวณนั้น และอาจนำไปสู่ความเป็นเมืองที่อัจฉริยะขึ้นมาได้ ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญซึ่งเป็นเงื่อนไขแรก ๆ ในการพัฒนา คือการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเน้นต้นทุนของชีวิตมนุษย์หรือการพัฒนาคนเป็นหลัก เมื่อคนเป็นจุดศูนย์กลางของพัฒนาเมือง การสร้างเมืองอัจฉริยะจึงเน้นและให้ความสำคัญในด้านการสร้างคนและการสร้างชุมชน ดังนั้นการสร้างเครือข่ายระหว่างคนและชุมชน เพื่อให้เกิดกระบวนการการสร้างการใช้งานนวัตกรรมต่าง ๆ การแพร่กระจายของการเรียนรู้ในการพัฒนาเทคโนโลยี

จากรายละเอียดข้างต้น คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดิน สถาบันัญญัติแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของเมืองอัจฉริยะ ไว้ในข้อเสนอเชิงนโยบายด้านแนวทางการดำเนินงานพัฒนาเมือง เพื่อนำไปสู่เมืองอัจฉริยะของประเทศไทย ไว้ว่า “ความเป็นเมืองอัจฉริยะหมายถึง เมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหารจัดการเมือง ลดค่าใช้จ่ายและการใช้ทรัพยากร โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและภาคประชาชนในการพัฒนาเมือง ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ทันสมัย ให้ประชาชนในเมืองอยู่ดี”

จากคำนิยามดังกล่าวหลายจังหวัดที่ได้ศึกษา และให้ความสำคัญการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านสารสนเทศมากกว่าการคำนึงถึงเป้าหมายของการพัฒนาให้น่าอยู่ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีของภาคประชาชน กระบวนการออกแบบมาตรการและรูปแบบการแก้ไขปัญหาในระดับเมือง โดยใช้แนวคิดด้านเมืองอัจฉริยะมาใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ภายใต้กระบวนการสังเคราะห์โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือ อาจจะสามารถสรุปประเด็นที่ปัญหา และแนวคิดการพัฒนา โดยใช้กระบวนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ของจังหวัดเชียงใหม่มาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน ได้รวม ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ประเด็นปัญหาผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต ของชุมชนเมือง (Quality of Life)
๒. ประเด็นคุณค่าการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของมนุษย์ (Human Well Being)
๓. ประเด็นด้านสุขภาพของเมือง (City Healthy)
๔. ประเด็นเรื่องงบประมาณ (financial senerio)
๕. ประเด็นด้านการบริหารความเสี่ยง ในความไม่พร้อมของประชาชน และท้องถิ่น (People knowlage)

จากประเด็นผลกระทบดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่การออกแบบแผนพัฒนา จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศ มีหลักการที่ชัดเจนเพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางในการขับเคลื่อนแผนงานตามยุทธศาสตร์ ความถึงการศึกษาเทียบเคียงกับบทเรียนจากเมืองอื่น ๆ รวมถึงการสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับสากลภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals SDGs) ทั้งนี้เพื่อให้แผนการพัฒนาดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้จริง ในทางปฏิบัติ และสามารถเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนแม่บทในทุกระดับชั้น โดยอาจจะแบ่งออกเป็นดังนี้

๑. ความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบาย/ยุทธศาสตร์

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

๑.๓ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกย่องทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

๑.๔ แผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวและบริการสุขภาพ เชื่อมโยงชุมชนและท้องถิ่น

๒. วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

๒.๑ วิสัยทัศน์

“สังคมเป็นสุข เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยกย่องคุณภาพชีวิต ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยี”

๒.๒ พันธกิจ

๑) สนับสนุนการออกแบบและการลงทุนด้านเมืองอัจฉริยะ (Smart City) เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและกระจายรายได้สู่ชุมชน

๒) ส่งเสริมภาพลักษณ์ของจังหวัดให้เป็น จุดหมายเมืองอัจฉริยะระดับสากลที่สอดคล้องกับทุนทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของวิถีล้านนา

๓) พัฒนาอุตสาหกรรมระดับท้องถิ่นให้สามารถปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันสมัยใหม่ บนฐานความรู้และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

๔) ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือ ระเบียบแบบแผน เพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตสะดวกสบาย มีความยั่งยืน ความปลอดภัย เพื่อสร้างสังคมที่เป็นสุขบนพื้นฐานของคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓. เป้าประสงค์

๑) จำนวนรายการลงทุนภาครัฐ และภาคเอกชนในด้านที่เกี่ยวข้องกับเมืองอัจฉริยะเพิ่มมากขึ้น เศรษฐกิจระดับท้องถิ่นมีการขยายตัวโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

๒) ประชาชนมีความเข้าใจในการนำเอาเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานของทุนทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของวิถีชุมชน

๓) จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองน่าอยู่ มีความปลอดภัย มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม ๔ ปี	ข้อมูลค่าฐาน	เป้าหมายรายปี			
			๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕ - ๒๕๖๖	๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๑. จำนวนรายการลงทุนภาครัฐ และภาคเอกชนในด้านที่เกี่ยวข้องกับเมืองอัจฉริยะเพิ่มมากขึ้น เศรษฐกิจระดับท้องถิ่นมีการขยายตัวโดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี	๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้อุตสาหกรรมที่นำเอาเทคโนโลยีมาปรับใช้	จำนวนการลงทุนด้าน Digital / Technology	ร้อยละ ๒.๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕
๒. ประชาชนมีความเข้าใจในการนำเอาเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานของทุนทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของวิถีชุมชน	๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่เข้าถึงบริการด้าน Smart City	จำนวนประชาชนในระดับชุมชนที่ใช้บริการระบบ IoT ที่เกี่ยวข้องกับ Smart City	ร้อยละ ๒.๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๕๐
๓. จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองน่าอยู่ มีความปลอดภัย มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี	๓. ร้อยละที่ลดลงของปัญหาอาชญากรรมและปัญหาทางสังคม	จำนวนของ การเกิดอาชญากรรมและปัญหาด้านการพัฒนาสังคม	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment)

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่อยู่อาศัยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สาธารณะ การจัดการขยะมูลฝอย และพื้นที่สีเขียว โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะด้านการอยู่อาศัย (Smart Living)

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบข้อมูล การเชื่อมต่อ และพื้นที่ในการเข้าถึงเทคโนโลยี เพื่ออำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน
- พัฒนาระบบการรักษาพยาบาลอัจฉริยะ และเชื่อมโยงการเข้าถึงการรักษาพยาบาล เพื่อการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์ของจังหวัดเชียงใหม่
- ออกแบบแนวทางการใช้เทคโนโลยี เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- พัฒนาพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชนในเมือง ด้านการสร้างสรรค์ ทักษะความรู้ การอาชีพ และนวัตกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะด้านพลังงาน (Smart Energy)

แนวทางการพัฒนา

- การสร้างกระบวนการการยอมรับด้านการใช้พลังงานทดแทนในระดับครัวเรือน
- ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ในกิจกรรมสาธารณะ และกิจกรรมภาครัฐ
- พัฒนาระบบควบคุมการใช้พลังงานในระดับจังหวัด ผ่านระบบการเชื่อมโยงอัจฉริยะ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะด้านการเดินทาง (Smart Mobility)

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบการเดินทางอัจฉริยะอย่างเป็นรูปธรรมในจังหวัดเชียงใหม่ และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง ระบบขนส่งมวลชนในจังหวัด
- ออกแบบระบบการเชื่อมโยงระบบการเดินทางและการขนส่งในทุก ๆ มิติ
- พัฒนาระบบการบริหารจัดการ การจราจร และการจอดรถอัจฉริยะ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะด้านเศรษฐกิจ (Smart Economy)

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาโอกาสด้านการเข้าถึงสาธารณูปโภคด้านดิจิทัลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้ผลิตภัณฑ์และผู้ประกอบการ
- ออกแบบระบบการเชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาระบบการบริหารจัดการ และการเชื่อมโยงข้อมูล ด้านการเกษตรอัจฉริยะ และการท่องเที่ยวอัจฉริยะ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะด้านคน (Smart People)

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาทักษะ องค์ความรู้ และระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในทุกกระดับชั้น
- ออกแบบระบบเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเศรษฐกิจ
- พัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และความคิดสร้างสรรค์ของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะด้านการบริหารงานภาครัฐ (Smart Government)

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบการบริการของภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในทุกกระดับชั้น
- พัฒนาระบบการใช้ข้อมูลเปิดของเมือง และสร้างสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องเพื่อการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่มีต้นทุน
- พัฒนาระบบการบริหารจัดการความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ และประชาสังคม

จากประเด็นยุทธศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น สามารถออกแบบกิจกรรมและโครงการเพื่อดำเนินการโดยสรุปได้ดังนี้

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ความอัจฉริยะด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment)				
๑.๑	ออกแบบแอปพลิเคชัน “CM Smog” เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางของจังหวัด เกี่ยวกับคุณภาพอากาศ	๕,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๒) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๑.๒	โครงการติดตั้ง Smart Sensor	๑๗,๗๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานควบคุมมลพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ๒) อำเภอที่เกี่ยวข้อง ๓) ท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ๔) องค์การบริหารส่วน จังหวัดเชียงใหม่ ๕) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๑.๓	โครงการ Clean Air District ออกแบบ พื้นที่ควบคุมปริมาณมลพิษและติดตั้ง ระบบฟอกอากาศ	๑๕,๕๐๐,๐๐๐	พื้นที่สี่เหลี่ยมคู เมือง	๑) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒) สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ ๕) เทศบาลนครเชียงใหม่
๑.๔	โครงการออกแบบและจัดทำระบบ ระบบการจัดเก็บ และระบบซื้อ/ขายขยะ รีไซเคิล แบบ Real time สำหรับครัว เรือน เพื่อสร้างมูลค่าของขยะ เพื่อลด ปริมาณการทิ้งขยะ (Smart Waste Application)	๒๕,๕๕๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒) สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ ๕) องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น
๑.๕	โครงการ CM clear water การติดตั้ง เซ็นเซอร์เพื่อตรวจวัดคุณภาพน้ำ และ ออกแบบระบบการจัดการน้ำเสียใน แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๒. เทศบาลนครเชียงใหม่ ๓. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น ๕. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๖. สำนักงานควบคุมมลพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ๗. องค์การจัดการน้ำเสีย ๘. สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ความอัจฉริยะด้านการอยู่อาศัย (Smart Living)				
๒.๑	โครงการสมาร์ทนิมมานเหมินท์ (Nimman Smart Community Model)	๓๕๔,๕๐๐,๐๐๐	นิมมานเหมินท์	๑) เทศบาลนครเชียงใหม่ ๒) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๓) จังหวัดเชียงใหม่ ๔) แขวงทางที่๑และ๒ ๕) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ๖) สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียงกิจการ โทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) ๗) องค์กรเอกชนด้านการ สื่อสาร
๒.๒	พัฒนาระบบการเชื่อมต่อพื้นฐานของ เมืองโดยใช้ IoT เป็นองค์ประกอบหลัก เพื่อการบริหารจัดการข้อมูลเปิดระดับ เมือง (City Open Data & Universal Platform)	๗,๗๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี	เมืองเชียงใหม่	๑) องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตเมืองเชียงใหม่ ๒) สถาบันอุดมศึกษา ๓) สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และ ข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด)
๒.๓	พัฒนาระบบฐานข้อมูลการ รักษาพยาบาล และระบบขนส่งผู้ป่วย ฉุกเฉิน (Emergency and Healthcare Platform)	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒) สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ ๓) กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดเชียงใหม่
๒.๔	โครงการเชื่อมโยงระบบบริหารจัดการ ระบบแสงสว่าง ของเมือง และบูรณาการ ข้อมูลกล้อง CCTV	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒) องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ๓) กองบังคับการตำรวจภูธร จังหวัดเชียงใหม่ ๔) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงใหม่
๒.๕	โครงการ Chiangmai Smart Health การจัดทำ Big Data ในด้านสุขภาพ เพื่อ เตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาระบบ ข้อมูลสุขภาพดิจิทัล เพื่อให้บริการแก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยและนักท่องเที่ยว ที่มา เพื่อรองรับการเป็นเมืองอัจฉริยะ Smart City	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ ๒. เทศบาลนครเชียงใหม่ ๓. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๔. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น ๕. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
				๖. ศูนย์ความเป็นเลิศด้าน ชีววิทยาศาสตร์ ๗. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล ๘. อุทยานวิทยาศาสตร์ ภาคเหนือ
ความอัจฉริยะด้านพลังงาน (Smart Energy)				
๓.๑	โครงการส่งเสริมให้มีการใช้กระแสไฟฟ้า จากพลังงานแสงอาทิตย์ในเขตเมือง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล DEPA ๒) สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๓) เทศบาลนครเชียงใหม่ ๔) สำนักงานพลังงานจังหวัด ๕) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓.๒	โครงการส่งเสริมให้มีการใช้ไฟฟ้าจาก พลังงานทดแทน สำหรับพื้นที่สาธารณะ และสถานที่ราชการ	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล DEPA ๒) สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๓) องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ๔) สำนักงานพลังงานจังหวัด ๕) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๓.๓	โครงการสนับสนุนธุรกิจผู้ประกอบการที่ เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม Smart Energy	๔,๘๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานพลังงานจังหวัด ๒) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล Digital Hub Cluster ของ กระทรวงอุตสาหกรรม
๓.๔	การพัฒนาเมืองเชียงใหม่โดยเชื่อมโยง การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ Smart City Clean Energy	๕,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานพลังงานจังหวัด เชียงใหม่ ๒) สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่
๓.๕	โครงการ Smart Building นำร่อง ภายในศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่	๓๒,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๒) สำนักงานพลังงานจังหวัด เชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ความอัจฉริยะด้านการเดินทาง (Smart Mobility)				
๔.๑	โครงการจัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานและสถานีชาร์จกระแสไฟฟ้า เพื่อรองรับยานยนต์ไฟฟ้า	๒๒,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ๒) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๓) เทศบาลนครเชียงใหม่ ๔) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
๔.๒	โครงการจัดตั้ง และดำเนินการเครือข่ายผู้ให้บริการด้านการเดินทางในจังหวัดเชียงใหม่ (Smart Mobility Alliance network)	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ๒) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๓) เทศบาลนครเชียงใหม่ ๔) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ๕) ภาคเอกชนผู้ให้บริการด้านการเดินทางที่เกี่ยวข้อง
๔.๓	โครงการที่จอดรถอัจฉริยะนำร่องในพื้นที่ย่านธุรกิจ (Smart Parking)	๕,๐๐๐,๐๐๐	ย่านนิมมาน / สีเหลี่ยมคูเมือง	๑) เทศบาลนครเชียงใหม่ ๒) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่
๔.๔	โครงการติดตั้งระบบให้บริการจุดเชื่อมโยงการเดินทาง และป้ายรถเมล์อัจฉริยะ	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) เทศบาลนครเชียงใหม่ ๒) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ๓) ผู้ประกอบการรถโดยสารประจำทางในพื้นที่
๔.๕	โครงการระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรอัจฉริยะ (Smart Traffic)	๓๒,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒) กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ ๓) กองกำกับการตำรวจจราจร ๔) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ๕) สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ๖) แขวงทางหลวงจังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ความอัจฉริยะด้านเศรษฐกิจ (Economy)				
๕.๑	โครงการพัฒนาการเกษตรอัจฉริยะ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ๒. อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคเหนือ ๓. สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต ๖ ๔. เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ๕. สถาบันการศึกษา
๕.๒	โครงการพัฒนาด้านธุรกิจการท่องเที่ยวอัจฉริยะ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ๒. อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคเหนือ ๓. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ ๔. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ ๕. องค์กรเอกชนด้านธุรกิจและการท่องเที่ยว
๕.๓	โครงการพัฒนาศูนย์กลางด้านธุรกรรมและฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุน การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสินค้าหัตถกรรมและบริการเชิงวัฒนธรรม เพื่อการเชื่อมโยงภาคการผลิตและภาคการตลาด	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ๒. เทศบาลนครเชียงใหม่ ๓. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ ๔. สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม
๕.๔	โครงการออกแบบเพื่อพัฒนาพื้นที่โดยรอบระบบขนส่งมวลชนตาม รูปแบบ TOD และ CBD เพื่อการสร้างเมืองแหล่งงาน และที่อยู่อาศัย	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ๒. สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ ๓. ผู้ประกอบการรถโดยสารประจำทางในพื้นที่ ๔. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๕. ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ ๖. การเคหะแห่งชาติ

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๕.๕	โครงการพัฒนาศูนย์กลางการขนส่ง อัจฉริยะ สำหรับสินค้า และหัตถกรรม ของจังหวัดเชียงใหม่ภายใต้ ล้านนา แบรนด์	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. เทศบาลนครเชียงใหม่ ๒. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เชียงใหม่ ๓. สำนักงานส่งเสริม อุตสาหกรรมขนาดกลางและ ขนาดย่อม ๔. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล ๕. เทศบาลนครเชียงใหม่ ๖. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เชียงใหม่ ๗. สำนักงานส่งเสริม อุตสาหกรรมขนาดกลางและ ขนาดย่อม
ความอัจฉริยะด้านคน (People)				
๖.๑	โครงการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี ดิจิทัลแก่บุคลากรในตลาดแรงงานของ เชียงใหม่	๑,๙๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล ๒. สถาบันอุดมศึกษา ๓. สำนักงานแรงงานจังหวัด ๔. สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่
๖.๒	โครงการ จัดสร้างศูนย์กลางกีฬาดิจิทัล (E Sport) เพื่อการพัฒนาบุคลากรด้าน e - sport ในระดับเยาวชน	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล ๒. สมาคมกีฬาจังหวัด เชียงใหม่ ๓. บริษัท ทีโอที คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๔. สถาบันอุดมศึกษา ๕. สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดเชียงใหม่
๖.๓	โครงการส่งเสริมความรู้ทักษะด้านเมือง เชียงใหม่ Smart City ให้แก่กลุ่มเยาวชน	๑๒,๕๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สถาบันอุดมศึกษา ๒. สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด ๓. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจ ดิจิทัล
๖.๔	โครงการ Voice of Our City - Chiang Mai	๓,๘๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๒. ประชาสัมพันธ์จังหวัดฯ ๓. สำนักงานการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ ๔. สถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
ความอัจฉริยะด้านการบริหารงานภาครัฐ (Smart Government)				
๗.๑	โครงการ การจัดตั้งสำนักงานเชียงใหม่ สมาร์ตซิตีและการสร้างทีมงาน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สถาบันอุดมศึกษา ๒. สำนักงานส่งเสริม เศรษฐกิจดิจิทัล ๓. สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๔. ภาคประชาชนและตัวแทน เอกชน
๗.๒	โครงการ การจัดประชุมนานาชาติว่าด้วย การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Chiangmai Smart City International Conference)	๒๕,๕๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ ๒. สำนักงานสมาร์ตซิตี เชียงใหม่ ๓. สถาบันอุดมศึกษา ๔. อุทยานวิทยาศาสตร์ ภาคเหนือ
๗.๓	โครงการกิจกรรม Road Show ในต่างประเทศ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานสมาร์ตซิตี เชียงใหม่ ๒. สำนักงานจังหวัด ๓. สถาบันอุดมศึกษา ๔. กระทรวงอุดมศึกษาและ การวิจัย ๕. กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม
๗.๔	โครงการบริหารจัดการข้อมูลเปิด ระดับเมือง	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานสมาร์ตซิตี เชียงใหม่ ๒. สำนักงานจังหวัด ๓. สถาบันอุดมศึกษา ๔. กระทรวงอุดมศึกษาและ การวิจัย ๕. กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม
๗.๕	โครงการพัฒนาระบบการให้บริการ ของภาครัฐอย่างชาญฉลาด	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานสมาร์ตซิตี เชียงใหม่ ๒. สำนักงานจังหวัด ๓. สถาบันอุดมศึกษา ๔. สำนักงานอุดมศึกษาและ การวิจัย จังหวัดเชียงใหม่ ๕. กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม ๖. จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๗.๖	โครงการศึกษาความเป็นไปได้และแนวทางที่เหมาะสมของการจัดตั้งบริษัทจำกัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	เมืองเชียงใหม่	๑. สำนักงานสมาร์ตซิตีเชียงใหม่ ๒. สำนักงานจังหวัด ๓. สถาบันอุดมศึกษา ๔. สำนักงานอุดมศึกษาและการวิจัย จังหวัดเชียงใหม่ ๕. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ๖. จังหวัดเชียงใหม่

๕. โครงการนำร่องภายใต้ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ จังหวัดเชียงใหม่

โครงการนำร่องเพื่อการพัฒนาเมืองอัจฉริยะอย่างเป็นรูปธรรมในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการที่ออกแบบเพื่อเป็นต้นแบบในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม มีกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม เกิดการลงทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน และเกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมต่อภาคประชาชน โดยจังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดโครงการต้นแบบ และกำหนดพื้นที่ในการดำเนินโครงการอย่างบูรณาการโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดโครงการนำร่องในการขับเคลื่อนออกเป็น ๓ ด้านดังนี้

๑. โครงการนำร่องด้าน โครงการต้นแบบเมืองอัจฉริยะ (Smart City Sandbox)

- โครงการ CMU Smart City
- ขอบเขตพื้นที่โครงการ ขอบเขตพื้นที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และพื้นที่ประกอบ

๒. โครงการนำร่องด้านความอัจฉริยะด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment) และความอัจฉริยะด้านการอยู่อาศัย (Smart Living)

- โครงการ Smart Nimman
- กำหนดขอบเขตพื้นที่โครงการบริเวณพื้นที่ย่านนิมมานเหมินท์ โดยมีรายละเอียดด้านทิศเหนือจรดถนนห้วยแก้ว ด้านทิศใต้จรดถนนสุเทพ ด้านทิศตะวันออกจรดถนนศรีมังคลาจารย์ ด้านทิศตะวันตกจรดถนนสมโภชน์เชียงใหม่ ๗๐๐ ปี

๓. โครงการนำร่องความอัจฉริยะด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment) และความอัจฉริยะด้านการเดินทาง (Smart Mobility)

- โครงการ จัดตั้งและดำเนินการเครือข่ายผู้ให้บริการด้านการเดินทางอัจฉริยะในจังหวัดเชียงใหม่ (Smart Mobility Alliance network)
- กำหนดขอบเขตพื้นที่การดำเนินโครงการบริเวณพื้นที่เมืองของจังหวัดเชียงใหม่ โดยกำหนดพื้นที่ด้านในขอบเขตถนนวงแหวนรอบ ๓ เชื่อมต่อกับสมโภชน์เชียงใหม่ ๗๐๐ ปี

๖. ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) จังหวัดเชียงใหม่

สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วนด้วยกัน ได้แก่ ๑. ระยะสั้น ๒. ระยะกลาง ๓. ระยะยาว โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ระยะสั้น	๒. ระยะกลาง	๓. ระยะยาว
• ให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบและเข้าใจในทิศทาง/วิสัยทัศน์ของ Smart city ตามความต้องการ และการความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม • สามารถกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทุนของการพัฒนาด้าน Smart City ไม่ว่าจะเป็นการระดมทุนการใช้จ่าย การลงทุน การจัดการผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม • การเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบสนอง ความต้องการที่ต่างกัน ทรัพยากรต่างกัน ทิศทาง การพัฒนาต่างกัน • สามารถสังเคราะห์ผลการดำเนินโครงการนำร่อง และออกแบบข้อกำหนดและแนวทาง ให้สอดคล้องกับบริบทของเมืองเชียงใหม่ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในอนาคต	• เกิดความเข้าใจ และการปรับตัวของภาคประชาชน ในการดำเนินชีวิตประจำวันบนหลักการ Smart City • เกิดการลงทุนในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม • เทคโนโลยี จะเป็นเครื่องมือในการสร้างมูลค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ที่เกิดต่อสาธารณูปการในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เพื่อคุณภาพชีวิตของสังคมเป็นสำคัญ • มีการพัฒนา และปรับปรุงระเบียบ วิธีการ ข้อบังคับ ระดับจังหวัดให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ของการเปลี่ยนแปลงในระดับสากล โดยผ่านการทดสอบจากโครงการนำร่องต่าง ๆ	• จังหวัดเชียงใหม่ผ่านกระบวนการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การเป็นเมือง Smart City เต็มรูปแบบ • การลงทุนทั้งจากภาครัฐ และเอกชน ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถสร้างผลกำไรที่เกิดจากการลงทุน และการบริหารจัดการโครงการ • คุณภาพชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมบนพื้นฐานของทุนทางวัฒนธรรม • มีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด ระดับพื้นที่ ให้ทันสมัยสอดคล้องกับการพัฒนา